

Land	Danmark
Domstol	Københavns Byret
Parter	RackPeople ApS mod Sprout Europe ApS
Dato for afgørelse	18. oktober 2017
Afgørelsestype	Dom
Status	Retskraftig
Dato for publicering i domsdatabasen	10. juni 2020
Omtalt i It-kontraktret, 2. udgave	Ikke omtalt
Gengivet fra	Københavns Byrets dombog

Resumé

Sagen angik udvikling og levering af hjemmesider, samt implementering af systemer. Retten fandt i forhold til levering af hjemmesiderne, at leverandøren havde opfyldt aftalen, om end der forelå mindre forsinkelser og mangler. Desuden bar kunden en del af ansvaret for forsinkelserne ved ikke at levere nødvendigt indhold rettidigt. Retten fandt i forhold til levering af systemerne, at leverandøren havde opfyldt aftalen, og at det ikke var godtgjort, at der var aftalt automatisk bankafstemning. Desuden fandt retten, at den manglende opsætning af de øvrige ufravigelige krav skyldtes kundens forhold. Afslutningsvis fandt retten, at der forelå en ophavsretskrænkelse, hvorfor leverandøren har krav på betaling herfor.

Nøgleord: ophavsretskrænkelse, misligholdelse, mangler, forsinkelse, aftalefortolkning, kundens forpligtelse til medvirken

Udskrift af dombogen

DOM

Afsagt den 18. oktober 2017 i sag nr. BS 25A-6441/2016:

RackPeople ApS
Dynamovej 11 C
2860 Søborg
mod
Sprout Europe ApS
Taastrup Hovedgade 111 B, 1.
2630 Taastrup

Sagens baggrund og parternes påstande

Denne sag, der er anlagt den 25. oktober 2016, vedrører en tvist om betaling for IT-arbejde, samt om der er sket en ophavsretlig krænkelse ved kopiering af en hjemmeside.

Sagsøgeren, RackPeople ApS, har nedlagt følgende påstande:

Påstand 1: Sagsøgte, Sprout Europe ApS, tilpligtes principalt at betale sagsøgeren 339.868 kr. inklusiv moms, principalt med tillæg af 2 % rente pr. påbegyndt måned fra de i bilag 18 indeholdte fakturaers respektive forfaldsdatoer og til betaling sker, subsidiært med tillæg af sædvanlig procesrente fra sagens anlæg til betaling sker, mere subsidiært et mindre beløb efter rettens skøn.

Påstanden er opgjort således:

Faktura 10872 af 5. april 2017	73.875,00 kr.
Faktura 11072 af 19. maj 2017	123.125,00 kr.
Rykker af 7. juni 2016	5.009,00 kr.
Rykker af 14. juli 2016	3.744,00 kr.
Faktura 11489 af 5. september 2016	105.550,00 kr.
Faktura 11490 af 5. september 2016	59.850,00 kr.
Kreditnota af 19. oktober 2016	<u>- 31.285,00 kr.</u>
I alt	339.868,00 kr.

Påstand 2: Sagsøgte skal til sagsøgeren betale 100.000 kr. i rimeligt vederlag, erstatning og godtgørelse for ikke økonomisk skade i medfør af ophavsretslovens § 83, subsidiært et mindre beløb efter rettens skøn.

Sagsøgte har nedlagt påstand om frifindelse.

Sagsfremstilling

Leverance 1: Website/webshop

Den 21. januar 2016 skrev sagsøgtes medarbejder Christophe Lephilbert følgende til sagsøgerens medarbejder Sarah Agerklint:

”I dag har kun et website, i 2 sprog, og 1 webshop, i 2 sprog.

Jeg vil høre om I kunne give mig et estimeret tilbud på følgende opgave:

- multi-site løsning så vi får 8 forskellige websites (fransk, tysk, italiensk, spansk, UK, USA, DK, Canada) ”under et tag”
- Multi-webshop løsning så vi får 8 forskellige webshops [...] ”under samme tag”, kombineret med et ”multi-warehouse” løsning hvor der er 3 lager, Canada, USA og Europa (til fransk, tysk, italiensk, spansk, UK, og DK/Europe webshop)
- NB: vi har den udfordring at vi har 3 forskellige lager (Canada, Europa & USA), som der plukkes fra for hvert order, afhængig af hvilken webshop man shopper fra”

Den 27. januar 2016 svarede sagsøgerens medarbejder Mark Petersen Christophe Lephilbert følgende:

”Tak for et super behageligt møde.

Som lovet fremsendes hermed vores oplæg til, hvordan vi ser løsningen udarbejdet, således den matcher den præsentation RackPeople fik 27. januar.

Da Sprout selv ønsker at fremstille den grafiske identitet, er der i dette oplæg ikke taget højde for grafiske virkemidler m.v. Det forudsættes at al grafik slices og efterfølgende fremsendes til RP. Handlingsplan vil blive eftersendt.

[..]

Kort kan det nævnes at platformen bygger på WordPress og WooCommerce, som i sig selv beror på en brugervenlig- men også kraftfuld og et stabil fundament for løsningen.”

Af det vedhæftede tilbudsoplæg fremgår:

”Sprint 1 Danmark og USA

Wordpress Woocommerce løsning, hvor temaet baseres på Avada, rettet til i farvemæssigt udtryk. Dette gælder også email skabeloner.

Wordpress multi-lingual plugin til at håndtere oversættelser af alm. Sider, samt WooCommerce produkter og kategorier.

Lagerstyringsplugin, hvor et lagets oprindelsessted defineres (US, DK/EU, CA), samt hvilke lander der sendes til. Når et lager, f.eks. i DK sættes til at sende til bestillinger med oprindelse/levering svenske, norske og tyske bestillinger, vil webshoppen automatisk sende en kopi af bestillingen til rette lager. Disse lagerenheder an oprettes via Wordpress backend med en licens til hver lager enhed.

Navision plugin, som bruges til at placere al omsætning på fast defineret debitor, samt Na-

vision dataudveksling ifht lagerstyring.

Sprint 2 UK, CA, DE, FR, ES, IT

Tilretning af sprogversion på emails, og tema templates.

Test af bestillingsflow og lagerstyring."

Endvidere fremgik en samlet pris for Sprint 1 på 147.000 kr. excl. moms og for Sprint 2 på 80.000 kr. excl. moms, i alt 227.000 kr. excl. moms., hvoraf 20 % skulle betales ved kontraktindgåelse, 30 % ved aflevering og 50 % ved endt accepttest.

Den 29. februar 2016 skrev Trine Tirsgaard blandt andet følgende til Claus Jarrels:

"Jeg har lavet mange websites i min tid, og jeg ved hvor simpelt det er blevet. Vi har så meget vi kan guide fra og bruge som erfaring.

Vi skal ned i en pris der nærmer sig vedlagte. Jeg syntes ikke 216 timer er rimeligt."

Efterfølgende blev parterne enige om at nedjustere det opgjorte timetal med 30 timer, hvorefter den samlede pris blev 197.000 kr. excl. moms, svarende til 246.250 kr. incl. moms. Den 1. marts 2016 skrev Claus Jarrels følgende i en e-mail til Trine Tirsgaard: "Super, så er vi i gang."

De 2. marts 2016 udstedte sagsøgeren herefter faktura stor kr. 49.250 kr., svarende til 20 %, af kontraktsummen. Beløbet blev betalt den 28. april 2016.

Den 4. marts 2016 skrev Sarah Agerklint følgende til sagsøgtes medarbejder, Sine Engholm Lund:

"Tak for det fremsendte, det er fantastisk. Det ser super forståeligt ud, og dejligt struktureret i dropbox. Du fortsætter bare i samme spor!"

Senere i marts gav Sarah Agerklint over for sagsøgte udtryk for, at man var bagefter tidsplanen, da Sine Engholm Lund først en uge senere end forventet havde meddelt endelig go på designfilerne. Hun henviste i den forbindelse til "milestoneplanen". Der er i sagen fremlagt en "foreløbig milestoneplan", hvoraf fremgår, at der forventedes levering i den 8. uge efter accept af tilbud, og at der skulle foretages accepttest og idræftssættelse frem til og med den 10. uge.

Trine Tirsgaard svarede ved e-mail af 17. marts 2016, at hun var bekymret for, at de ikke kunne tale om at få styr på tidsplanen, og hun opfordrede sagsøgeren til at ringe.

Ved e-mail af 4. april 2016 fremsendte Sarah Agerklint til blandt andre Trine Tirsgaard og endnu en medarbejder hos sagsøgte, Marie-Louise Lyrn, logi-

noplysninger vedrørende "[a]dgang til website/Sandbox". Endvidere anførte hun:

"Bugreports og changerequest skal sendes til: [e-mailadresse] Gerne med så mange detaljer som muligt, hvor, hvad der blev klikket på op til og screendumps."

Den 5. april 2016 udstedte sagsøgeren herefter faktura stor kr. 73.875 kr. svarende til 30 % af kontraktsummen. Beløbet er ikke betalt.

Ligeledes den 5. april 2016 skrev Trine Tirsgaard til Claus Jarrels og Sarah Agerklint:

"Vi har nu brugt aftenen i går på at kigge på det, I har lavet. Først vil jeg lige sige at visuelt ser det OK ud.

Men derudover ser det ikke så godt ud. Det bliver jeg nød til at sige. Og vi er nød til at tale sammen om hvordan, vi kommer videre.

For lige at nævne nogle ting:

- I har ikke sat templates op i fht vores mockups, de er ikke målsvarende - jeg har lige siddet og gennemgået m teamet."

Senere samme dag svarede Claus Jarrels Trine Tirsgaard følgende:

"[...] Hvis jeg skal opsummere, så handler det du beskriver om manglende indhold. Noget som i selv skal sørger for. Dette er beskrevet i tilbuddet og gentaget flere gange under vores møder.

Jeg regner med at du er opmærksom på dette, da vi har diskutere en "speciel pris" på assistance til netop denne opgave.

Desuden er det vigtigt at "fejl" og mangler dokumenteres korrekt. Sarah har sendt en mail adresse specielt til dette formål."

Trine Tirsgaard svarede, ligeledes samme dag, Claus Jarrels følgende:

"Jeg er total uenig!! En pris nedsættelse, som vi aftalte, betyder ikke, at I kan levere efter den kvalitet, I har leveret..

I skulle levere korrekte templates, så vi selv ku fylde indhold i, at og det har I ikke gjort. Det er ikke OK. Jeg ved ikke hvad chr har svaret dig, men jeg kan sige dig, at det er dårlig kvalitet. Vi kan ikke bare "fylde indhold i" - det skal rettes og justeres først."

Der blev efterfølgende holdt et møde mellem parterne. Den 6. april 2016 skrev Trine Tirsgaard og Sarah Agerklint sammen om en liste med punkter, der efter sagsøgtes opfattelse manglede at blive udført af sagsøgeren.

Samme dag skrev Sarah Agerklint følgende i en intern e-mail til Mark Petersen, der svarede hende, ligeledes samme dag (i det følgende anført i kursiv):

"I får lige en ordentlig tilbagemelding fra mødet med Sprout, og de punkter de selv fremhævede:

De har en række plugins som de ønsker, som ikke fremgår direkte af mockup, som de ønsker vi får implementeret.

- Cookie law (det er et lovkrav at man har en cookie lav pop up)
OK, denne er fikset.
- Invoice PDF (Da det skal være muligt for dem at sende en decideret faktura, ikke blot ordrebekræftelsen)
Hvad er tanken her? Jeg kan sagtens installere det omtalte plugin og vedhæfte PDF til ordrebekræftelsen, men mig jeg vil mene det kræver uddybning. Der er jo ingen begrænsning i hvor meget de kan installere.
- Pop-up plugin, som de bruger til kampagner, nyhedstilmeldinger etc
OK, denne er fikset
- Quiz plugin -> Poll, quizz & List by opinion stage - bruger de til konkurrencer quizzet etc i dag
Igen, de er velkommen til at installere alle mulige plugins og igen sløve sitet ned.
- Facebook shop -> Frontend Webshop i Facebook (eks. [facebook-adresse])
Denne har vi ikke hørt om før.
- Paypal (ML oplyser at det i dag kun er sat op med mail, og beder om hjælp)
Mangler oplysninger, rekvireret igennem mail til Claus i torsdags ved aflevering.
- Mandrill plugin -> de kører en Mandrill mail server til at sende mails
Skal vi bare installere plugin?
- Mailchimp automation plugin som sender opfølgningsmail
Skal vi bare installere plugin?
- Google Analytics
Skal vi bare installere plugin?
- Smartsend -> bruger de i dag til at kommunikere ordre imellem shop og fragtfirma
Vi kan jo styre hvem der i dag modtager mail/ordre baseret på land. Det skal vel ikke foregå som i gamle dage?
- Webship -> udregner fragtpriser
Denne feature findes allerede"

Ved e-mail af 8. april 2016 skrev Mark Petersen til blandt andre Marie-Louise Lyrn og Trine Tirsgaard:

"Følgende var ikke en del af oprindelig oplæg - men er udført:

1. Facebook shop (Woocommerce shop til Facebook)
2. Woocommerce conversation tracking (arbejder sammen med Mailchimp automation)
3. Cookie law
4. Mandrill plugin
5. Google Analytics"

Trine Tirsgaard svarede Mark Petersen senere samme dag:

"Tak Mark

Har netop talt med Claus. Vi er alignet. Og tak fordi i er så løsningsorienteret - vi skal bare i mål nu!"

Marie-Louise Lyrn skrev, ligeledes samme dag, følgende til Mark Petersen:

"Tak for snakken i dag. Jeg er rigtig glad for at vi blev alignet og fik afklaret at system bliver sat op efter vores behov. Sine er i gang med at lave screen shots af det mobile site hvor

der kan være nogen udfordringer og sender det til jer.”

Efterfølgende ønskede sagsøgte, at der i stedet blev oprettet en hjemmeside for hver af de otte sprog. Angiveligt den 11. april 2016 skrev Mark Petersen følgende til Marie-Louise Lyrn:

”Hermed som lovet en oversigt over de forskellige sites:

[..]

Siderne er nu klar til content og i er velkomne til at kontakte Sarah ved eventuelle spørgsmål. Hun sørger for at involvere de rigtige personer hos os.

Logon oplysninger er pt de samme for alle sites- det anbefales at vi får oprettet en sprout admin bruger. Dette sørger jeg for.”

Med e-mailen fulgte logonoplysninger samt otte links, et for hver af de otte ønskede hjemmesider.

Marie-Louise Lyrn skrev den 12. april 2016 følgende til Mark Petersen med cc til Trine Tirsgaard:

”Det ser umiddelbart godt ud back end - kan se, at man ikke har adgang til alle de andres sider på en side - det er super :)”

Trine Tirsgaard skrev samme dag følgende til blandt andre Mark Petersen:

”Aj hvor er jeg glad for at høre det
GODT GÅET TEAM (på begge sider)”

Den 14. april 2016 skrev Marie-Louise Lyrn til blandt andre Sarah Agerklint, at hun ikke helt kunne få det med sprogpakkerne til at fungere. Sarah Agerklint svarede samme dag, at der var lagt sprogpakker på alle sites, og at hun ikke var helt sikker på, hvad Marie-Louise Lyrn mente. Sarah Agerklint skrev endvidere, at alle sprog teknisk set kunne ”launches”, når sagsøgte var klar til det.

Den 20. april 2016 skrev Mark Petersen følgende i en intern e-mail til Claus Jarrels:

”Jeg kan konstatere, at det oplyste niveau i brugen af Wordpress/Woocommerce ikke er tilstrækkeligt..

Siden mandag har jeg svaret på 40-50 spørgsmål som intet har med fejl at gøre, ej heller manglende opsætning - det er 100% brugen af wordpress etc.

Jeg vil anbefale vi tilbyder en ”støtte funktion” som hjælper dem i mål.”

Ved e-mail af 26. april 2016 skrev Mark Petersen til Trine Tirsgaard og vedhæftede et fakturaoverblik. Trine Tirsgaard svarede den 27. april 2016:

”Kan du ikke (når du er klar med overblik) indikere hvilke fakturaer, I allerede har sendt

os, som så fremgår af oversigten.

Så betaler vi med det samme.”

Senere samme dag sendte Mark Petersen en opdateret fakturaoversigt med ”dato, forfald samt faktura nummer - markeret med gul.”

Den 28. april 2016 skrev Mark Petersen til blandt andre Sine Engholm Lund, at blogdelen havde lidt uheldige afvigelse, men at de nok skulle få ordnet dette hurtigt. Trine Tirsgaard svarede samme dag på vegne Sine Engholm Lund, at sagsøgte gerne ville have det live samme dag, når rettelserne var foretaget.

Ved e-mail af 2. maj 2016 skrev Sarah Agerklint til Marie-Louise Lyrn og Trine Tirsgaard, at sagsøgeren havde foretaget en række fejlrettelser. Endvidere anførtes:

”De Gule linjer/markeringer: Her mangler vi ”noget fra jer. Hurtig opsummering:

- Login til Mandrill
- Mark skal tilføjes som Admin på jeres Facebook side for at vi kan sætte ”Ask on facebook” op.
- I skal gennemgå sitet grundigt og godkende til før end vi kan igangsætte replikering og go live.

Claus fremsender pris og oplæg for idriftsættelse.”

Den 3. maj 2016 skrev Sine Engholm Lund følgende til Sarah Agerklint (Mark Petersens svar af samme dato indsat i kursiv):

”Design:

- Order conformation e-mail: I skal se vedhæftede opsætning og sætte de op som beskrevet. Hvis det ikke er muligt så meld tilbage hvad der ikke kan lade sig gøre så jeg kan rette opsætningen ud fra det. Det link i har sendt der ser det rigtigt ud, men selve mailen ser helt vild ud - se vedhæftede screendumps.
Det link jeg har sendt, er sådan html/css er sat op og dermed følger layout. Nogle mail programmer kan ændre/formatere dette uventet, men generelt er mail layout som det link vi har fremsendt. Den mail du henviser til er et forward.
- Vi bekræfter at alt var rettet på nær følgende: Blogpost headers og intro tekster + efter i går er der opstået en bug som roder rundt med den ’Share this post’ bjælke (se screendump) og og ’Leave a comment’ teksten er skåret over for oven.
Prøve lige at opdater din browser (CTRL+F5 eller CMD+R) eller tøm browser cache og prøv igen.

Backend:

[..]

- Hvordan fixes lagerstyringen? (Og hvordan kommer det til at fungere for vores lager I ikst, når de andre sites tilknyttes.
Jeg er ikke sikker på jeg helt forstår spørgsmålet - men ordre som placeres fra shoppen EUROPE vil altid blive sendt til Ikast lageret. De lander som man ønsker at servicere fra denne shop defineres blot i backend for EUROPE shop.”

Ved e-mail af 9. maj 2016 skrev Sine Engholm Lund til Mark Petersen om

”allersidste front-end rettelser” og nogle yderligere småfejl, sagsøgte havde stødt på, og som de ikke selv kunne ordne.

Den 10. maj 2016 rykkede sagsøgeren for betaling af blandt andet faktura af 5. april 2016.

Samme dag skrev Trine Tirsgaard til Mark Petersen og bad ham få rettet sagsøgerens del, hvorefter sagsøgte ville rette efter, alt således at de var klar til at gå live den følgende dag.

Senere samme dag skrev Mark Petersen til Sine Engholm Lund og spurgte, om sagsøgeren kunne igangsætte replikering af siderne. Marie-Louise Lyrn svarede, ligeledes samme dag, at det kunne sagsøgeren godt, hvis det var Europa og Canada-versionen, der mentes. Mark Petersen svarede, at man også kunne gøre det til alle de andre sites, hvorefter Marie-Louise Lyrn svarede, om ikke aftalen var, at man tog det i etaper, så de var sikre på, at det hele fungerede. Mark Petersen svarede, nu den 11. maj 2016, at de kunne gøre det fuldstændig, som sagsøgte ville have det, og at arbejdet hermed nu blev igangsat.

Det fremgår af fremlagte skærbilleder, at sagsøgte den 16. maj 2016 gik live med den nye hjemmeside og webshop den 16. maj 2016 for Danmark og USA, og at Canada-versionen også var live pr. 31. maj 2016.

Den 19. maj 2016 fremsendte sagsøgeren herefter faktura stor 123.125 kr., svarende til de resterende 50 % af kontraktsummen. Fakturaen er ikke betalt.

Ved e-mail af 30. maj 2016 skrev Trine Tirsgaard følgende til Claus Jarrels:

”Kan forstå at du har talt med Michael [Stausholm, sagsøgtes direktør] om vores samarbejde og at det ifølge dig ”vist er trine og teamet, der ikke har helt styr på opg”. Du bør være klogere!

Normalt vil jeg aldrig bruge den viden tilbage mod en samarbejdspartner. Men jeg er virkelig overrasket.

For at være ærlig så er jeg sgu træt!

Netop hjemvendt fra ferie, og som det første møder jeg 10 mails om ting, der ikke fungerer på sitet. Sammen med en sidste regning fra jer

Venligst se vedlagte, som viser, at fra dagen, vi lancerede havde vi 0 besøgende på sitet. Det er bl.a. en af de ting, vi har skrevet til jer om. At plugin i fht statistik ikke virker.

Jeg gider simpelthen ikke være part i mere mudderkastning.”

Claus Jarrels skrev efterfølgende den 1. juni 2016 til Trine Tirsgaard, at hans samtale med Michael Stausholm skyldtes, at han havde fået besked fra sagsøgtes bogholderi, om at man ikke ville godkende betalingen til sagsøgeren,

og at sagsøgeren derfor ikke kunne levere flere timer til sagsøgte, før der var nogenlunde styr på betalingerne. Den 2. juni 2016 rykkede han Trine Tirsgaard for svar. Senere samme dag svarede Michael Stausholm følgende:

”Beklager den sene tilbagemelding. Det har været en hektisk uge

Jeg foreslår at vi sætter os ned i næste uge [...]

Ift fakturaer forstår jeg at i endelig har leveret det meste ift webshoppen, og jeg sørger for vi laver betaling. Tager den med Natasja i morgen (hun har fri i dag) efter hendes møde med jer.

Få nu det møde i morgen - det er såvidt jeg ved mødet i for længe siden aflyste i sidste øjeblik, så vis der er styr på det nu. Så sørger jeg som sagt for betaling!”

Det pågældende møde blev herefter afholdt. Ved e-mail af 7. juni 2016 skrev Marie-Louise Lyrn til Mark Petersen og spurgte, hvornår sagsøgte kunne komme i gang med de andre landesider. Mark Petersen svarede den 8. juni 2016, at man kunne gå i luften, når sagsøgte ønskede det. Marie-Louise Lyrn svarede senere samme dag, at sagsøgte var klar. Mark Petersen svarede derefter, ligeledes samme dag, følgende:

”OK.

I kan med fordel begynde indsættelse af content via nedenstående adresser.

Når i er klar melder i blot dette ind, så sørger jeg for link (ikoner eller tekst) mellem de respektive sider.”

I e-mailen var indsat fem link til landesider for Tyskland, Spanien, Frankrig, Italien og Storbritannien.

Ligeledes samme dag rykkede sagsøgeren for betaling af blandt andet fakturaer af 5. april og 19. maj 2016.

Den 14. juni 2016 skrev Marie-Louise Lyrn på ny til Mark Petersen, idet hun gav udtryk for, at sagsøgte gerne ville have EU-websitet opdelt i flere sprogversioner frem for unikke websites. Mark Petersen svarede senere samme dag, at det ikke var noget, man lige kunne gøre, idet webserveren da skulle ændres, og at han anbefalede at komme i luften med de andre sites.

Ved e-mail af 20. juni 2016 skrev Marie-Louise Lyrn følgende i en intern e-mail til Trine Tirsgaard:

”Vil lige skrive til dig her, så vi er alignet.

For det første har Claus ikke ret i sin udtalelse omkring kopiering af sprogversionerne. Mark forsøger at komme uden om opgaven.. Jeg tror, at han allerede har kopieret siderne for lang tid siden, og hvis vi valgte at få 8 enestående websites, så ville de resterende sider indeholde alle de fejl, som vi har brugt tid på at rette på det seneste. Jeg har ikke givet

ham et go til at kopiere siderne, så kan ikke forstå hvorfor han allerede har gjort det.. se vedhæftet email.

Jeg tror, at de hælder mod den løsning, fordi han allerede har lavet opgaven før et go..

Vi skal have en anden løsning, som egentlig er ”nemmere”, men Mark siger, at det vil koste os ekstra penge at få denne løsning, fordi han allerede har udført dublikeringen af de andre website.. Dette kan jeg så ikke forstå, da jeg ikke har givet et go, hvilket jo ville være en dum ide, da vi først er blevet færdig med rettelserne i sidste uge.. Og siden han ikke har sagt hvornår ville dublikere dem, så ved vi ikke om disse sider indeholder de rettede fejl. Jeg ved så ikke, om andre end mig skulle ha givet ham det go.. Men har været alle emails igennem og kan ikke se, hvornår han skulle ha fået godkendelse til dette... Derfor mener jeg heller ikke, at Rack People har ret til at forlange flere timer for et stykke arbejde, som de ikke har fået godkendelse til at udføre... Som du kan se i men vedhæftet email, så pointerer jeg, at det er vigtigt, at siderne ikke kopieres alle på en gang, da vi med de 3 første sider (dkk, US, Canada) skal gå igennem fejl og ændringer.

Jeg har spurgt ind til en lancering plan, men aldrig sagt go for dublikeringen af de resterende 5 websites.. Har ydermere sagt til Mark, at vi skal finde en anden løsning end udgangspunktet, og at jeg ville tænke over det. Og har forlagt den for ham i nogle uger, og troede den var godkendt... men kan nu se, at de gerne vil tilbage til den gamle løsning, fordi han allerede har lavet den - uden godkendelse..”

Ved e-mail af 23. juni 2016 skrev Trine Tirsgaard følgende til Claus Jarrels:

”Jeg vil ha det site færdig nu. Jeg orker for at være ærlig ikke mere. Det er ikke for at pege fingre -lad os nu få den lukket for samarbejdets skyld, I må ha det på samme måde..

Som jeg læser det, har I forberedt og lavet en løsning klar til dublering af 8 sites, uden vi har meldt klar til det.

Vi har for to mdr siden meldt ud, at det er meget lettest at bygge på de tre webshop versioner, vi allerede har og dermed kun kopiere de enkelte html versioner - under det samme domæne som vi hele tiden har aftalt. Uagtet er i gået i gang med at forberede den initielle løsning. Om den er med fra start eller opstartes senere mener jeg er uvedkommende. I bør jo holde udviklingen tilbage når vores løsning ændrer sig.

Aftalen var at vi skulle melde klar, når den næste etape skulle færdiggøres. Den var i så begyndt på.

Nu vil jeg i mål med det, der er lettest at holde vedlige - dvs gider ikke 8 forskellige sites.”

Den 27. juni 2016 svarede Claus Jarrels Trine Tirsgaard blandt andet, at man skulle afklare betalingen. Endvidere skrev han, at sagsøgte forslag til ændring af siteopbygningen medførte en grundlæggende forandring i opbygningen af sitet, at der ville skulle udføres yderligere arbejde på ½-1 dag, og at sagsøgeren gerne ville ”smide halvdelen af timerne”, således at sagsøgte alene ville få en udgift på 2-4 timer. Den 29. juni og igen den 5. juli 2016 rykkede Claus Jarrels Trine Tirsgaard for svar.

Ved e-mail af 5. juli 2016 skrev medejder af sagsøgeren, Lasse Thorning Pedersen, til Michael Stausholm blandt andet, at han kunne konstatere, at der stadigvæk ikke var faldet betaling af et samlet udestående på mere end

200.000 kr., at hvis problemet var likviditet, ville en afdragsordning kunne diskuteres, og at sagsøgeren ikke kunne udføre mere arbejde, før alle udeståender var betalt, ligesom alt endnu ikke faktureret arbejde ville blive opgjort og eventuel adgang til services, der måtte hostes hos sagsøgeren ville blive lukket.

Den 12. juli 2016 skrev Michael Stausholm følgende til Lasse Thorning Pedersen:

”E-commerce platform

Jeg er ked af at sige, som vi allerede har sagt. Det har været et mareridt. Vi har brugt absurd meget tid og ressourcer på at fixe og lave ting her, som i skulle have lavet. Vi har side op og side ned med dokumentation for samme. Samtidig har vi måtte hyre en ekstern ind for at rette fejl, teste og gøre brugbar så det kunne komme videre. Det alene har indtil videre kostet over 30.000 kr, og her er vores folks (ekstra) tid slet ikke indregnet.

Endelig har i ikke leveret ”Sprint 2” som var udvidelsen til andre markeder (en fase i har lagt ind til 80.000 kr). Vi har samlet set betalt 55.000 kr indtil videre på dette projekt, ud af et samlet budget fra jer (inkl ovenstående 80.000 kr) på 197.000 kr.”

Samme dag kopierede sagsøgte websitet fra sagsøgerens server til en ny server.

Den 14. juli 2016 sendte sagsøgeren endnu en rykker til sagsøgte indeholdende inkassovarsel.

Den 5. august 2016 skrev Trine Tirsgaard en e-mail til Claus Jarrels, der svarede den 9. august 2016 (indsat med kursiv herunder):

”Tak for mails og gennemgang fra jeres side. Michael og jeg har nu vendt det med resten af teamet, og vi har gjort status.

Webshop/hjemmeside

Vi betragter projektet som afsluttet fra jeres side, på nær sprogversionerne. Lang historie kort, har I leveret etablering og projekt ledelse, hvilket i har tilbudt til kr 137.000.

Vi har indtil videre betalt 28,187,500 + 16,000,00 + 39,400.00 i alt kr 83,587,50

Derudover har i lavet tilbud på en fase 2 (sprogversioneringer). Som vi ikke har fået overleveret eller gjort brug af. Det er så denne del, vi heller ikke kunne blive enige om fuldførelsen af. Bare lige recap: Vi aftalte at Sprout selv ville stå for indholdet og arbejdet med upload, hvorfor dette ikke skulle være en del af projektet (sat til 80.000).

Vi er helt enige med dig i at selve webshopprojektet er færdigt og leveret (det er jo i brug!). Vi er ikke enige med dig i at Sprogversionen ikke er leveret - den del har i også ibrugtaget da I lancerede den Canadiske landeversion. Denne del havde ikke været muligt hvis ikke vi havde udført sprint 2.

I forhold til den oprindelige aftale, mangler vi at kopiere landeikoner til de respektive sider. Dette udføres som en del af projektet, førstkomende hverdag, når I har meldt jer klar med content (se vedhæftede projektplan, så vi undgår yderligere forsinkelser)

Der har siden 11. april ligget 8 landespecifikke sites klar (se vedhæftede mail ”oversigt

over forskellige sites”), hvoraf I i dag har 3 i brug (fordi I fortsat ikke har leveret content til de sidste 5 sites!).

Selve webshoppen blev leveret og meldt klar 31. marts (se vedhæftede mail ”Sprout website”) og efterfølgende møde indkaldelse.

Så meget klart og tydeligt - vi har leveret alt, det er jer der mangler at indtaste content! Dette forventer vi i har udført senest mandag d. 15. aug. Kl 12.00

NB

Vi HAR noteret os jeres ønske fra 14. juni (dvs. 3 måneder efter vi har leveret de 8 landesites), om at lave den grundlæggende landestruktur/Sprogversionering om - dette svarer vi at vi anbefaler at dette parkeres på listen over ”nice-to-have” derud over dette er der fremsendt forslag om senest d. 27 juni. (se vedhæftede mail ”Sidste web etape”), som har den konsekvens at det koster jer yderligere 2-4 timers fakturering, da det er en udvidelse/ændring af projektet.

[..]

Vi har vedhæftet en projektplan i form af et Excelark, der viser vejen frem mod at få lukket de sidste detaljer. Bemærk at vi forventer at I senest på mandag d. 15 aug. Kl 12.00, har leveret de svar der mangler.”

Sagsøgte har fremlagt en oversigt over senere rettelser til websitet udført af Christian Lyrn. Heraf fremgår blandt andet, at han har udført Ecommerce-integration mellem Mailchimp og Woocommerce, så der kan genereres statistik på nyhedsbreve og salg (#6), at han har installeret popup-plugin på alle sider (#7), foretaget opsætning af ”landing pages og kampagnesider” (#17) samt foretaget overdragelse af servere fra Rackpeople (#18).

Leverance 2: WorkPoint og Navision

Forud for leverance 1 havde parterne i december 2015 afholdt et formøde vedrørende levering af WorkPoint og Navision, hvor det blandt andet blev aftalt at arbejde videre i en workshop. Der blev herefter afholdt workshops senere i december 2015 og på ny i januar 2016. Ved e-mail af 29. januar 2016 sendte Sarah Agerklint følgende kravspecifikation til sagsøgte:

”Baggrund og Problemstilling

[..]

Sprout Europe er en del af en koncern som opererer globalt, i den forbindelse står de med en udfordring i forhold til at håndtere koncernregnskaber, som deres nuværende økonomiløsning ikke kan håndtere. Derfor ønsker Sprout at bevæge sig fra deres nuværende løsning til en Enterprise ERP-løsning, som i højere grad rummer både deres nuværende behov, men også tager højde for fremtidens udvikling.

[..]

Navision

På baggrund af workshop afholdt d. 20. januar 2016 med fokus på Finans/ERP delen, er følgende drøftet:

- Sprout ønsker at starte med en standard opsætning, og tilrette derfra.
- Standard kontoplan og standard bruger roller til at starte med.
- Der skal til en start bruges 3 brugere,

[..]

Ufravigelige krav til Navision:

- Skal kunne håndtere bankafstemning
- Intrastrat
- Upload EU salg på skats hjemmeside
- Skal kunne håndtere koncernregnskab

Basisopsætning

Sprout udtrykte ønske om at starte med en standard/basisopsætning frem for udarbejdelse af en fastlåst kravspecifikation. Nedenstående er et udtryk for dette:

- Standardopsætning
- Standard kontoplan og standard bruger roller til at starte med.
- 3 brugere.
- Der skal ind tænkes dimensioner i opsætning af kontoplan
- Skal kunne håndtere bankafstemning
- Intrastrat
- Upload EU salg på skats hjemmeside
- Skal kunne håndtere koncernregnskab

[..]

Økonomi

Nedenfor er angivet budget for de opgaver, som RackPeople påtager sig i forbindelse med leverancen. [..]

Det er aftalt, at Navision implementering udvikles agilt, og løbende afstemmes ønsker mod pris. I økonomi overblikket er dog medtaget, hvad basisopsætning af Navision [..] vil beløbe sig på.”

Budgettet indeholdt herefter et beløb på 159.600 kr. excl. moms (199.500 kr. incl. moms) i alt for etableringsomkostninger, herunder opsætning og konfiguration af Workpoint moduler, basisopsætning af Navision på ”baggrund af nuværende kendte behov for ERP”. Kravspecifikationen indeholdt endvidere en gennemgang af sagsøgte salgsproces. Endelig fremgår det, at der ikke var aftalt undervisning eller udarbejdelse af brugermanual.

Den 22. marts 2016 bekræftede Claus Jarrels ordren, og den 29. marts 2016 skrev sagsøgte medarbejder Freya Sofie Østergaard Olesen til sagsøgeren, at sagsøgeren bare skulle sætte i gang, og at man ventede svar på de templates (skabeloner), sagsøgte havde lavet.

Den 31. maj 2016 fremsendte sagsøgeren herefter faktura stor 34.100 kr., svarende til ca. 17 % af kontraktsummen (det er hertil oplyst, at det formentlig er en fejl, at fakturaen ikke var på 20 %). Fakturaen blev betalt 15. juni 2016.

Ved e-mail af 3. juni 2016 sendte Sarah Agerklint login-oplysninger og links til Navision til sagsøgte medarbejdere Leif Nørgaard og Natasja Elm.

Den 5. juni 2016 skrev Sarah Agerklint endvidere følgende til Leif Nørgaard og Natasja Elm:

”Emne: Tak for en god workshop

[..]

Vedhæftet finder i vejledning i remoteapp, genvejstaster og vejledninger i nogle af de specifikke spørgsmål i havde.

Vi betragter hermed NAV delen, som leveret ifølge aftale.”

Den 15. juni 2016 skrev Natasja Elm følgende til Claus Jarrels og Mark Petersen:

”Tak for mødet i fredags.

Vi har forsøgt at opsummere vores snak:

På mødet gjorde vi opmærksom på, at vi ikke betragter NAV delen som endelig afleveret. Vi blev gjort opmærksomme på, at NAV vil blive afleveret i henhold til kravspecifikationen.

Det blev forklaret, at workpoint samt integration af dette (herunder workflow m.m.) endnu ikke er afleveret, men blot punktet ”basisopsætning” i tilbuddet.

Udfra ovenstående gjorde vi opmærksomme på, at flg. endnu ikke er afleveret ved vores NAV intro den 3/6 2016:

Side 11 i kravspecifikationen

”Ufravigelige krav”

[..]

I må endelig komme med input til ovenstående, hvis der er uoverensstemmelser.

Vi afventer jeres nærmere for det videre forløb, som aftalt kan vi først teste NAV ordentligt, når workpoint også er integreret.”

Senere samme dag svarede Sarah Agerklint Natasja Elm følgende:

”Claus gjorde mig opmærksom på at i ikke var enige i at alt var afsluttet i henhold til aftale om NAV ifht ufravigelige krav.

Jeg har lige kigget igennem og kan se følgende (udover brugeropsætning og kontoplan, som vi lavede under workshoppen):

- Bankafstemning
 - Mindes vi vendte dette sammen med Carsten - har dog fundet noget vejledning frem (på engelsk). Sig til hvis i har brug for uddybning.
- Intrastat
 - Vejledning til dette findes på s.7 i tidligere fremsendte dokument (Sprout Emner - vedhæftet her igen)
- EU salg på hjemmeside (antager at det blot er Intrastat igen - ret mig gerne hvis jeg tager fejl)
- Skal kunne håndtere koncernregnskab - har vedhæftet en vejledning i koncernregnskab - på engelsk)”

Den 20. juni 2016 svarede Natasja Elm Sarah Agerklint følgende:

”Tak for fremsendte.

Det er muligt, at vi misforstår hinanden, men jeg forstår din mail sådan, at vi skal lave opsætningen af de ufravigelige krav??

Som jeg forstår systemet, skal der noget tilpasning til, før det kan håndteres at sende både intrastat og EU salg til hhv. SKAT / DST - det samme for bankafstemningen.

Hvis der er tale om opsætning, før det opfylder vores behov, forventer vi, at i laver den nødvendige opsætning, men det kan også være, at vi blot misforstår fremsendte og, at det er lige så generelt som, hvis vi fx skulle generere en faktura.

Vil du ikke melde tilbage, så vi kan få klarhed.”

Ved e-mail af 1. juli 2016 skrev Sarah Agerklint blandt andet følgende til sagsøgte medarbejder Emilie Fredslund Madsen om "Opfølgning NAV og Workpoint":

”Her følger lidt instrukser:

Du går inde på denne side

[..]

I den øverste boks opretter du nye firma'er kontakter og sales

I den nederste er her du navigerer hen til listerne.

Når du er inde på f.eks. Sales, kan du nemt oprette et nyt Sale (Vælg ”New Item), redigerer hvordan listen filtreres (Edit this list)

Du kan finde de andre pre-definerede filtreringer/views ved at klikke på de 3 prikker (se rød cirkel)

[..]

NAV:

Intrastat: Her skal i sende os en liste med jeres varenumre, som bruges i NAV og deres tilhørende INTRASTAT varekoder.

Når disse er modtaget, så sætter vi Carsten i gang med opsætning.

Bankafstemning: Manuel bankafstemning som i fik vist på workshoppen, er det som følger med i standard opsætning. Hvis i ønsker Automatisk Bankafstemning, hvor der skal oprettes forbindelse til jeres bank, kræver det tilkøb af særligt modul, samt udvikling i forhold til at forbinde med API. Dermed er Automatisk bankafstemning noget vi betragter som værende udenfor basisopsætning.

EU moms indberetning: Såfremt det blot er en rapport, skal vi bruge et konkret eksempel på, hvorledes rapporten skal se ud, samt information om det præcise format det skal leveres i.

Både Mark og jeg er som sagt på ferie i ugerne 27-29.”

Med e-mailen fulgte login-oplysninger og link til WorkPoint.

Den 12. juli 2016 skrev Michael Stausholm følgende til Lasse Thorning Pedersen:

”Workpoint / Navision

I har endelig og for få uger siden (på et projekt der blev sat i gang i 2015) leveret en licens kun! På Navision. Ingen af de ufravigelige krav der blev stillet til bare selve Navision

er lavet (bl.a. noget så simpelt som bank afstemninger og flere andre). Vi kan således ikke tage det i brug, og kører fortsat i vores gamle system. Intet ift Workpoint og ordreflow/håndtering er leveret.

[..]

Jeg håber du kan se problemerne her, og kan slet ikke begynde at beskrive hvor trætte og frustrerede vi er her, over den proces og det projekt der blev startet tilbage i 2015.”

Den 5. august 2016 skrev Trine Tirsgaard en e-mail til Claus Jarrels vedrørende blandt andet WorkPoint, der svarede den 9. august 2016 (indsat med kursiv herunder):

”Tak for mails og gennemgang fra jeres side. Michael og jeg har nu vendt det med resten af teamet, og vi har gjort status.

[..]

Workpoint/Navision

Vi har indtil videre betalt kr 16,000.00 + 27,280.00 i alt kr 43,280.00

Det eneste vi har modtaget er nogle Navision licenser, som vi ikke kan bruge uden de ændringer der burde have fulgt med, og slet ikke kan bruge uden Workpoint, som vi ikke ved hvornår vi har noget på eller evt ville kunne tage i brug. Det projekt har vi ikke tillid til kan færdiggøres indenfor overskuelige fremtid eller med de elementer vi skal bruge/som er aftalt, og derfor er der ingen grund til at køre videre med dette.

Lad os høre jeres endelig løsningsforslag baseret på ovenstående
Det er vi absolut ikke enige med jer i.

I det væsentligste kan I allerede i dag, tage WorkPoint og Navision i brug, herunder automatisk oprettelse af debitorer.....det skal dog bemærkes, at en væsentlig barriere for den fulde anvendelse af Navision og WorkPoint, er de interne beslutninger I SKAL tage stilling til og som vi har afventet siden for sommerferien. Dem skal i hurtigst muligt afklare.

Vi (og I) er altså meget langt inde i projektet og alle parter har brugt meget tid med at få tingene afklaret og på plads. I har selv fravalgt at tage Navision i brug og vi afventer jeres tilbagemelding på rettelser til WorkPoint.

Vi fastholder derfor og naturligvis aftalen. Der udestår, hvad der svarer til max 2 dages arbejde for de sidste detaljer, herunder en række punkter I skal tage stilling til (jævnfør vedhæftede projektplan).

Så snart (og senest på mandag d. 15 aug 2016 kl. 12.00) I har taget stilling til disse, vil vi førstkomende hverdag påbegynde færdiggørelsen af de sidste udeståender fra vores side, inkl. det ordre flow, som vi mangler at udføre.

Vi mangler fra jer stillingtagen til (alt fremsendt i mail af 1. juli ”Opfølgning NAV og WorkPoint” - vedhæftet):

Navision:

- *Info om varenumre til brug for Intrastat*
- *Der er udtrykt ønske om automatisk Bankafstemning. I tilbud står der standard (basis) opsætning, (I skal selv lave finanskonti direkte i Navision til dette), automatisk bankafstemning kræver et særligt tilkøbt modul og API opsætning*
- *I skal fremsende et eksempel på hvordan i ønsker jeres EU-moms indberetningsrapport skal udføres*

WordPoint:

- *I har modtaget adgang til WorkPoint hvor vi har udbedt os jeres tilbagemelding med rettelser*
- *I skal fremsende SKU-liste til brug for ordreflow i WorkPoint*

Vi har vedhæftet en projektplan i form af et Excelark, der viser vejen frem mod at få lukket de sidste detaljer. Bemærk at vi forventer at I senest på mandag d. 15 aug. Kl 12.00, har leveret de svar der mangler."

Den 5. september 2016 fremsendte sagsøgeren to fakturaer på henholdsvis 59.850 kr. og 105.550 kr. svarende til henholdsvis ca. 30 % og 53 % af kontraktssummen. Fakturaerne er ikke betalt.

Den 19. oktober 2016 fremsendte sagsøgeren endvidere kreditnota på 31.285,19 kr. vedrørende blandt andet timer, der ikke var udført, samt renter.

Nærværende sag blev anlagt den 25. oktober 2016. Under sagen var der ultimo januar og primo februar 2017 dialog mellem parterne om adgangen til leverancen. Af Michael Stausholms e-mail af 1. februar 2017 til Lasse Thorning Pedersen fremgår:

"Vi havde adgang til Navision i går da vi prøvede så forstår ikke hvad du mener. Problemet er Workpoint - der virker adgang ikke, og det er jo deri det primære ERP system og det meste af jeres arbejde burde ligge. Er det den del du mener der er åbnet i dag? Måske så med ny kode?"

Senere samme dag svarede Lasse Thorning Pedersen følgende:

"Du har ikke betalt din adgang til O365 til Microsoft - og derfor har du ikke umiddelbart adgang til din workpoint (det fik du en mail på i går). Hvis du ikke har vedligeholdt betalingen er det din egen skyld og jeg kan se Microsoft løbende har forsøgt at gøre dig opmærksom på dette forhold. Det betyder ikke at vi ikke har udført arbejdet. Det har vi og det er også dokumenteret, bl.a. ved vedhæftede."

På ny i maj 2017 fremsendte sagsøgeren på ny login-oplysninger til WorkPoint og Navision med ny vejledningsvideo. Under telefonretsmøde den 18. august 2017 bekræftede sagsøgte, at man havde været i stand til at opnå adgang, men at det ikke kunne konstateres, at der var leveret noget.

Sagsøgeren har under sagen fremlagt et bilag, der efter sagsøgerens opfattelse viser integrationen mellem Navision og WorkPoint.

Generelle forretningsbetingelser for sagsøgeren

Af sagsøgerens generelle forretningsbetingelser fremgår blandt andet:

"Fakturering, betaling og indsigelse

[..] Ved forsinket betaling pålægges rykker gebyr samt rente på 2 % pr. påbegyndt måned.
[..]

Rettigheder

Ved køb af software, programmer, kode o. lign., som er udviklet af [sagsøgeren], overtager kunden alene brugsrettigheden til det leverede. Brugsretten er begrænset til den aftalte periode. [Sagsøgeren] er til enhver tid berettiget til at anvende al viden, kildekode, dokumentation mv. i anden sammenhæng."

Forklaringer

Der er under sagen afgivet forklaringer af Claus Jarrels, Lasse Thorning Pedersen, Michael Stausholm, Christian Lyrn, Betina Ekmann, Marie-Louise Lyrn, René Vella, Mark Petersen, Emilie Fredslund Madsen, Trine Tirsgaard og Carsten Polmann.

Claus Jarrels har forklaret, at han er direktør og medejer af sagsøgeren. Han har beskæftiget sig med økonomisystemer i mange år, herunder Navision. Han er ansvarlig for leverancen, og at tingene glider. Han er ikke program-mør.

Der blev afholdt et formøde i december 2015. De skulle drøfte, hvad det skulle handle om. Der var usikkerhed om, hvilke systemer der skulle bruges, og hvordan parterne kom videre.

Sagsøgte havde behov for at binde de to systemer sammen, som de anvendte. Sagsøgeren afdækkede, hvad der skulle til for at løse opgaven. Samtidig ønskede sagsøgte at fremtidssikre systemet. De ufravigelige krav indeholder således sagsøgte krav til, hvad systemet skulle kunne understøtte eller fungere under i fremtiden.

En agil tilgang går ud på, at man løbende forsøger at tilpasse leverancen til de ting, der opstår undervejs. Det er underforstået, at der senere skulle beregnes en pris på de ufravigelige krav.

Den 3. juni 2016 blev der sendt links til login til sagsøgte. De underviste sagsøgte i systemet samme dag. Det blev kaldt en workshop. Der var tale om undervisning og afstemning af tingene. Under workshopen loggede de ind og gennemgik debitorer og kreditorer. Han var ikke selv med, men opholdt sig uden for lokalet og kunne kigge ind. Det var sådan, man kom godt i gang med systemet. Det var en blanding af introduktion og undervisning. De har ikke faktureret ekstra herfor. Der var relativt meget støj i projektet. De ville derfor vise en god stil og tog det med uden beregning.

Den 5. juni 2016 var de ufravigelige krav opsat. Foreholdt Natasja Elms e-mail af 15. juni 2016 har Claus Jarrels forklaret, at i forhold til tilbuddet mente sagsøgeren, at de havde leveret. Da de modtog e-mailen, blev de opmærksom på, at Natasja Elm ikke mente, der var sket levering. Sagsøgeren gjorde

herefter sagsøgte opmærksom på, at de havde sendt vejledning til bankafstemning.

Sarah Agerklint sendte e-mailen af 1. juli 2016. I basisopsætningen kan man ikke direkte afstemme mellem systemet og banken. Automatisk bankafstemning udgør en kraftig udvidelse af systemet. Han mener ikke, sagsøgte svarede på e-mailen.

I det bilag, der efter sagsøgerens opfattelse viser integrationen mellem Navision og WorkPoint, kan man i bunden af WorkPoint-delen se tre moduler Companies, Contacts og Sales. Integrationen medfører, at man alene skal vedligeholde en kunde et sted. Hvis man opretter kunden i WorkPoint, oprettes vedkommende automatisk også i Navision. På bilaget kan man se to virksomhedskort, og at man er inde under strukturen, der behandler virksomheder. Det er korrekt, at man ved udarbejdelsen af bilaget kunne have snydt og tastet oplysningerne ind hvert sted uafhængigt af hinanden. Dette er dog ikke tilfældet.

Man kan sidde fysisk flere steder og logge ind. På bilaget kan man se adressen, der er logget ind på. Af adressen fremgår, at der er logget ind på det system, der hører til sagsøgte. Der kan godt være forskel, alt efter hvilken maskine man logger på med. Som udgangspunkt er systemerne testet både på Mac- og Windowsmaskiner. Det er han overbevist om. Man kan sikkert finde en version, det ikke kan afvikles på.

De forsøgte at imødekomme sagsøgte ved at udføre ting ud over det aftalte, herunder de ufravigelige krav. De har også foretaget ændringer uden beregninger for så vidt angår sprogversionerne, men da der kom et yderlige ændringsforslag satte de foden ned. De fik ikke svar på e-mailen af 9. august 2016. Det gav en stressfaktor internt. Sagsøgte havde en relativ hård tone over for sagsøgerens medarbejdere. Sagsøgeren ville gerne afslutte leverancen og komme videre.

Der skulle leveres otte sprogversioner af sagsøgtes hjemmeside. Han modtog e-mailen af 29. februar 2016 fra Trine Tirsgaard. Han så det som en prisforhandling, han gik herunder med til at justere prisen ned. E-mailen af 1. marts 2016 til Trine Tirsgaard er udtryk for, at de nu var gået i gang. De leverede efterfølgende varen. Prisen for workshops blev talt igennem, og Trine Tirsgaard sagde ok.

Den 4. april 2016 blev der sendt login-oplysninger. De sendte endvidere en e-mailadresse til brug ved fejlmeddelelser og ændringsforespørgsler. Det var, så disse kunne registreres, besvares og udføres. Det skulle ikke begrænse antallet af fejlrettelser. Sagsøgte benyttede sig dog ikke af e-mailadressen. Dropbox er noget andet. I dropbox'en skulle placeres helt almindelig tekst og et par skærmbilleder. De afleverede et site, hvor kunden skulle levere og indlægge indhold. Indholdet skulle sagsøgte selv lægge på hjemmesiden. Det

skulle ikke i dropbox'en.

På mødet i april 2016 blev sagsøgeren præsenteret for ændringer og tilretninger, der ikke var med i det oprindelige tilbud. De var allerede da forsinket. Der manglede ting fra sagsøgtens side. Sarah Agerklint vendte tilbage og sagde, at sagsøgte ville have nogle ting udført, som sagsøgeren ikke havde hørt om før. De har herefter pr. kulance leveret nogle ting, selv om det ikke var en del af tilbuddet. Det var deres tilgang gennem hele forløbet.

De havde i april 2016 udført kodning, så de otte sprogversioner hang sammen. Hele strukturen var således udført. Det var som et skelet, så man kunne have alle landene. Der var tale om et kodemæssigt fundament. På baggrund af det kunne man lægge yderligere ind. Ved tilslutning ville der blive opsat et flag eller andet ikon. Det var en lille ting, der manglede at blive udført. Det ville tage en halv time.

Under en workshop ligeledes i april 2016 var de inde at se på den eksisterende hjemmeside. Sagsøgte kan have haft en forventning om, at det, de havde, fik de tilbage, men de anvendte plugins var meget rodede og svære at opdatere. Den nye hjemmeside blev holdt så ren så muligt, så den ikke blev for langsom. Alt skulle derfor ikke ukritisk med på den nye hjemmeside. Det, der fulgte med, var det, der var beskrevet i tilbuddet. Hvis der var noget, der var underforstået, vil sagsøgeren som leverandør søge afhjælpning. Han synes, at sagsøgeren har gjort det med flere af tingene.

Sagsøgeren modtog sagsøgtens e-mail af 12. april 2016. Sagsøgte var ikke utilfreds på det tidspunkt. Mark Petersens e-mail af 20. april 2016 handlede om en meget stor frustration, hvor sagsøgte havde glemt, at sagsøgte selv skulle lægge tingene ind. Det drejede sig mere om undervisning og support, end fejlretning. Der er fremlagt flere eksempler herpå under sagen. Det er relativt normalt, at der er ting, der driller. Så sliber man tingene til.

Sagsøgeren er flere gange blevet lovet betaling. Han blev derfor den 1. juni 2016 overasket over, at beløbet ikke kunne godkendes. På ny den 2. juni 2016 lovede Michael Stausholm at betale, hvis der afholdtes et møde den 3. juni 2016. Sagsøgeren ville aflyse mødet, da der ikke var sket betaling. Han læste det sådan, at Michael Stausholm ville have styr på mødet og ville sørge for betaling. Mødet blev derfor afholdt alligevel.

Workshopen den 3. juni 2016 drejede sig om Navision og WorkPoint. Han vil ikke mene, at man ikke kunne se noget, når man loggede ind. Det kan godt være, at man ikke kunne se så meget. Systemet var leveret med en basiskontoplan og opsætning af rapporter. Debitorer og kreditorer skulle bogholderiet sørge for at lægge ind.

Der blev på mødet gennemført en demonstration af, hvordan systemerne hang sammen. For Navision blev der præsenteret en opsætning. Forbindel-

serne var til stede. På Navision manglede dog de sidste ting. De koncentrerede sig om, hvordan sagsøgte tog systemet i brug. Standardregnskab, licenser, koder og webservice var etableret. De arbejdede løbende på Navision. Det var klar 14 dage inden den endelige aflevering.

Mark Petersen skrev e-mailen af 8. juni 2016, fordi de øvrige sider manglende indhold. De havde ikke hørt om, at EU-hjemmesiden skulle opdeles i flere sprogversioner, før Marie-Louise Lyrn skrev den 14. juni 2016. Mark Petersen forstod da heller ikke spørgsmålet. Det var flere måneder efter afleveringsmødet, at der kom nye ændringer. Sagsøgeren forsøgte at sætte symbolsk økonomi på, så de var enige i ændringen. Der ville ved ændringen kunne opstå problemer, når det ikke var gennemtestet. Han mener, at han efter at have rykket den 5. juli 2016 ringede til Trine Tirsgaard.

Sagsøgte kopierede hjemmesiden. Det opdagede sagsøgeren vist først i august 2016. Der var angivet en e-mailadresse `cne@atp.dk`, som de undrede sig over. E-mailadressen blev angivet i forbindelse med login af den person, der kopierede hjemmesiden til en anden server.

Der er under sagen fremlagt et eksempel på noget af den kode, der er lagt ind i løsningen for at binde de forskellige elementer sammen. Sagsøgeren er indehaver af ophavsretten til kodningen, herunder strukturen og fundamentet, og hvordan man har bundet tingene sammen.

De ting, som Christian Lyrn efterfølgende har lavet, vedrører ønsker til, hvordan man gerne vil have det til at se ud.

Det er vanskeligt at levere en perfekt hjemmeside i første omgang. Der sker en agil tilpasning. Efter erfaringen skal der typisk udføres småjusteringer.

Foreholdt, at der på nogle bilag ses at være tilføjet tekst, som ikke synes at høre til bilaget, har Claus Jarrels forklaret, at sagsøgeren på nogle bilag har tilføjet forklarende tekst til bilaget. På nogle e-mailbilag er der først tilføjet, med stor skrift, en overskrift til identifikation af bilaget. Dette er oprindeligt sket, for at sagsøgeren kunne finde rundt i materialet.

Lasse Thorning Pedersen har forklaret, at han er administrerende direktør i sagsøgeren. Sagsøgeren er til dels en konsulentvirksomhed. De udarbejder løsninger, der tilpasses kundernes forretningsmæssige behov. Sagsøgeren tager også løsningerne i drift efterfølgende. Han har beskæftiget sig med IT næsten hele sit liv. Han har været med på sidelinjen hele tiden i nærværende sag. Hans opgave var at sikre fremdrift i leverancen, og at de modtog betaling.

Han syntes på et tidspunkt, at sagsøgeren havde strukket sig for langt. Han havde gennem foråret spurgt ikke mindst Claus Jarrels om, hvorfor der ikke blev betalt. De havde at gøre med en kunde, der ikke var tilfreds. Sagsøgeren

vil hellere end gerne gå et par skridt ekstra og levere flere timer for at gøre en kunde tilfreds, og hans medarbejdere havde forsøgt at forstå sagsøgtes frustration over ikke at kunne det, de skulle. Da de nåede op på 86 timer ud over det, de havde aftalt, skrev han e-mailen af 5. juli 2016 til Michael Stausholm. Det var første gang, han selv havde kontakt med sagsøgte. Sagsøgeren ville vise goodwill for at få afsluttet sagen. Michael Stausholm mente imidlertid ikke, at sagsøgeren havde leveret. Lasse Thorning Pedersen brugte en del krudt på at forstå og sætte sig ind i, om det var rigtigt. Derefter vendte han tilbage til Michael Stausholm med besked om, at denne tog fejl. Han sagde også, at han ikke var sikker på, at Michael Stausholms medarbejdere forstod, hvad der foregik.

Processen kørte også af sporet i forhold til Trine Tirsgaard. Han kendte hende fra tidligere. Hun er en hård dame. Hun er en salgs- og markedsorienteret dame, men hun er ikke IT-kyndig. Det var i det hele taget hans oplevelse, at sagsøgte ikke var IT-kyndig.

Efter e-mailen af 5. juli 2016 lukkede de den såkaldte FTP-adgang. Det er en protokol, der gør, at man kan flytte filer frem og tilbage. Uden den kan man ikke lægge filer op eller flytte dem. Havde de lukket andet, ville de have lukket sitet, og det ville gøre stor skade, og det ønskede de ikke. Sagsøgte kunne stadig bruge sitet, men kunne ikke lægge nye ting op. Der kunne stadig foretages transaktioner. Sitet virkede fint. Alligevel blev hjemmesiden kopieret. Det kom bag på dem, at det kunne lade sig gøre. Hvis de havde vidst det, ville de have installeret et modul til at forhindre det.

Forespurgt herom på ny har Lasse Thorning Pedersen forklaret, at FTP er en gammeldags filprotokol. Hverken virksomheden eller hjemmesiden lukkes ned. Man kan dog ikke kopiere eller fjerne filer. Man vil godt kunne uploade nyt materiale. Han ville forhindre sagsøgte i at tage en kopi eller gjorde noget andet med hjemmesiden. Det lykkedes dog ikke.

Sagsøgte svarede ikke på e-mailen af 9. august 2016. Det var vist deromkring, sagsøgeren overgav sagen til advokat.

Der har været dialog mellem ham og Michael Stausholm under retssagen. Dialogen drejede sig alene om WorkPoint og Navision. Sagsøgte har hele tiden haft adgang hertil. Sagsøgeren har ikke lukket adgangen til Navision. WorkPoint har de selv haft adgang til.

De foretog slutfakturering den 5. september 2016. Der havde været en lang proces, og nu ville de gerne gøre tingene op. Det var vigtigt, at de havde deres på det rene. De inkluderede ikke det betragtelige beløb for de timer, der var kommet på. Tilsvarende gjaldt det ekstraarbejde, der var udført vedrørende de ufravigelige krav.

For så vidt angår Navision og WorkPoint skal man være IT-kyndig for at

forstå, hvordan tingene blev bundet sammen. Det er selve projektet, der IT-tungt. Det er meget vigtigt, at leverandøren er IT-kyndig, men også at kunden enten har en ombord, der forstår, hvad det drejer sig om, eller køber sig til denne viden. Som kunde skal man have indsigt i at drive IT-projekter internt.

Wordpress er et "content management system". Det er en form for database. Der er tale om open source-materiale. For at anvende det installeres det på en server, hvorefter sagsøgeren retter det til. Derefter udfører man integration m.v. Det er det arbejde, man køber sagsøgeren til at udføre. Det er meget teknisk.

Sagsøgeren kan godt udføre specialkodning inden for det tema, kunden har valgt. Sagsøgeren har ophavsretten til kodningen.

Michael Stausholm har forklaret, at sagsøgte har patent på en særlig type bæredygtig blyant. De eksporterer til 70 lande. Han er oprindeligt udlært hos AP-møller som shippingmand. Han har ingen IT-erfaring.

I 2015 kom sagsøgte i kontakt med sagsøgeren. Sagsøgte var vokset meget hurtigt og anvendte nogle systemer, der ikke talte sammen. Det var Excel og et basis økonomisystem. De ønskede et system, der kunne blive lagt rundt om produktionen, således at ordresystemet talte sammen med økonomisystemet. Deres daværende bogholder, Betina Ekmann, kendte vist lidt til sagsøgeren i forvejen og introducerede dem hertil.

Den første workshop i december 2015 gik ud på, at de havde fået at vide, at sagsøgeren havde nogle løsninger på deres udfordringer. Sagsøgte havde i store træk forklaret, hvad de havde behov for. De fik demonstreret forskellige muligheder. WorkPoint indgik som en nem og rimelig basal løsning på behovet. Han er ret sikker på, at blandt andre Leif Nørgaard og Betina Ekmann deltog i workshoppen. De var en lille flok.

Det var sagsøgeren, der udarbejdede kravspecifikationen. Sagsøgte kom med input, men det var ikke sagsøgte, der skrev det ned. Kravspecifikationen indeholder en beskrivelse af sagsøgtes arbejdsgang. De forstod, at WorkPoint integreret med Navision kunne erstatte de systemer, de havde, og dermed spare dem en masse tid.

Han husker ikke, om han deltog i workshoppen i januar 2016, men den handlede om at gå mere i dybden med kravene til systemet, hvad sagsøgte ville, og hvad systemet skulle kunne.

De ufravigelige krav skulle være opfyldt. Hvis de ikke var opfyldt, var det ikke det system, de havde bestilt. De havde allerede manuel bankafstemning. Det var således et krav, at det fremover skulle være automatiseret. Det handlede om at trække tal fra et sted til et andet. Intrastat vedrører, at virksomhe-

der, der eksporterer, skal foretage indberetning til Danmarks Statistik. Det er en tidskrævende opgave for sagsøgte, der eksporterer 97 % af produktionen. Det var således et krav, at systemet kunne trække på ordredato og rapportere til Danmarks Statistik. I dag ved de, at der er tale om et standardplugin. Det var endvidere et krav, at der kunne udarbejdes koncernregnskab. Sagsøgte indgår sammen med Sprout USA og et selskab, der ejer ip-rettighederne i en koncern. De havde behov for et system til at udarbejde et konsolideret regnskab.

De havde yderligere en workshop vedrørende hjemmesiden. Han deltog ikke selv. Deres hjemmeside var måske 1½ år gammel, og de følte, den trængte til en opgradering på nogle punkter. Han har ikke været inde over at definere, hvordan hjemmesiden skulle være, men den gamle trængte til et ansigts-løft. Der sker mange ting for en virksomhed, der vokser stærkt. De solgte i mange flere lande, og der var nogle funktionaliteter, de gerne ville have. Der var også nogle ting vedrørende den gamle hjemmeside, hvor der skulle ryddes op. Det var naturligt at tale med sagsøgeren, om de kunne løse den opgave også. Det mente sagsøgeren sagtens, de kunne. De indgik derfor en aftale. Det har senere undret ham, at denne aftale fylder én side og 4 linjer og vedrører noget, der er væsentlig dyrere end aftalen vedrørende WorkPoint og Navision.

Arbejdet med hjemmesiden, der jo var besluttet senere, overhalede WorkPoint og Navision-delen. Han ved ikke hvorfor. Hans prioritet var ordrehåndteringssystemet, da dette kostede mange mandetimer. En hjemmeside er vigtig, men ERP-systemet var det vigtigste.

Der blev brugt absurd meget tid på hjemmesiden og webshoppen fra sagsøgtes side. De havde to personer fuld tid på projektet. Trine Tirsgaard brugte også oceaner af tid. Sagsøgtes team var ekstremt frustrerede. De involverede måtte endvidere arbejde over. Der var en dårlig stemning, der gik ud over de andre på kontoret. Sagsøgte havde en forventning om at skulle levere indholdet, tekster og billeder. Sagsøgte havde hertil en grafiker ansat. Trine Tirsgaard havde et vist kendskab til IT på det overordnede plan, men de sad med en række tekniske udfordringer, som ikke skulle ligge hos sagsøgte. Et af problemerne var, at når grafikereren havde lavet et billede og lagt det op, så passede det ikke, fordi sagsøgeren ikke havde tilrettet det. Hun måtte derfor bruge mere tid herpå.

De oplevede ikke, at sagsøgeren havde leveret i april. De var ikke klar til at gå i luften. Der var mangler og mange ting, der skulle rettes til. De var nødt til at hyre en ekstern konsulent for at få rettet til og gjort det klart. Hjemmesiden gik endelig live i maj 2016. Den var dog fortsat ikke færdig på det tidspunkt.

ERP-systemet var meget forsinket. Han havde den holdning, at de allerede havde betalt rigtig mange penge. De var nødt til at være sikre på, at de fik det, de havde bedt om, før de betalte mere. Det hele begyndte da at gå i

hårdknude.

Så vidt han husker, så handlede de otte sprog om, at de eksporterede til 70 lande, og at de fik mange henvendelser fra forbrugere, der gerne vil købe, men typisk ikke kunne. De otte sprog var ud fra en devise om, at det var hovedsprogene. Det var væsentligt, hvis man ville sælge til Sydeuropa eller Sydamerika, at det var på spansk. De forskellige sider skulle være identiske, men på forskellige sprog.

Det endte med tre sprog. I første omfang måtte de sige, at fordi det tog for lang tid, fokuserede de på tre lande, hvor havde lagre, et for Europa, et for USA og et for Canada.

Foreholdt at Mark Petersen angiveligt den 11. april 2016 sendte otte links, har Michael Stausholm forklaret, at han bekendt modtog de ikke noget den 11. april 2016. De fik ikke noget, de kunne gå live med. Der var en masse mangler og mange ting, der ikke fungerede. Marie-Louise Lyrn ved mere herom.

I forhold til WorkPoint og Navision var problemet de ufravigelige krav. Sagsøgte skulle levere nogle templates, nogle informationer i ark, som sagsøgeren skulle bruge til systemet. Fra kravspecifikationerne og frem drejede kommunikationen om, hvem der skulle levere hvad.

Han har ikke kunnet konstatere, at de har modtaget noget, der fungerer i forhold til WorkPoint og Navision. I forhold til hjemmesiden skønner han, at de har fået ca. 80 % af det, der var aftalt, så selvfølgelig har sagsøgeren leveret og lavet noget arbejde. Sagsøgte så projekterne som et. De syntes, de havde betalt en masse for WorkPoint og Navision-delen, men at de imidlertid ikke havde modtaget noget, der kunne bruges. Det gav derfor ikke mening at betale mere for hjemmesiden og webshoppen, hvis man kiggede på det samlet. Hele ERP-projektet kunne ikke bruges, herunder fordi kravspecifikationerne ikke var opfyldt.

De gik i luften med hjemmesiden og præsenterede den på facebook, fordi den var så klar, at den kunne lanceres. Sagsøgeren havde da udført rettelser og udbedret mangler, så de kunne lancere den. Da den blev prøvelanceret stoppede al trafik imidlertid. Marie-Louise Lyrn kan fortælle om det. De har generelt mange besøgende hver dag, men det døde fra den ene dag til den anden. Noget af det, der burde fungere, fungerede ikke. Det opdagede de efter lanceringen. Kunderne klagede over, at de ikke modtog fakturaer. De fik bare at vide, at varen var afsendt. Sagsøgte havde pligt til at sende faktura, men det skete ikke.

Det er korrekt, at sagsøgte flyttede hjemmesiden. Det handlede om, at sagsøgte kunne se, hvor parternes dialog bar hen. Der var blevet truet. Der var en reel risiko for, at sagsøgeren lukkede ned for hjemmesiden. Sagsøgte op-

dagede endvidere, at sagsøgeren havde flyttet alt indholdet fra hjemmesiden og webshoppens over på en anden server, som ikke var den, de altid havde haft deres ting liggende på. De kunne sagtens have været blevet liggende. De fik Christian Lyrn til at hjælpe med flytningen. De overvejede ikke, at de tog noget fra sagsøgeren. Alt indhold var deres. Mange ting stammende fra den gamle hjemmeside. De havde ingen overvejelser om rettighederne.

Han har haft en løbende dialog med Lasse Thorning Pedersen. De blev enige om, at sagsøgte skulle ind at se ERP-systemet, om det fungerede, som sagsøgeren sagde, det gjorde. De kunne imidlertid ikke komme ind. Sagsøgeren sagde, at sagsøgte ikke havde betalt licens. Det kom bag på dem, at det pludselig var derfor. De havde allerede en licens, der dækkede alle medarbejderes e-mailkonto, backup, kalendre osv., men det viste sig, at sagsøgeren havde oprettet en ekstra licens ved siden af uden at give besked herom. Sagsøgte havde derfor fået nogle rykkere, som sagsøgte ikke kunne forstå. Det førte til, at sagsøgte opsagde det ekstra abonnement. Det er korrekt, at sagsøgte kortvarigt fik adgang tidligere på året. Der var imidlertid ikke noget indhold.

Workshoppen den 3. juni 2016 vedrørte ERP-Navision. Han havde en forventning om, at de dele var klar til at blive leveret. Da folk kom tilbage fra mødet, fik han at vide, at der ikke var noget, der var klart. Der var derfor heller ikke noget at rette. Det fremgår flere steder, at han og egne medarbejdere har reklameret. Han kan dog ikke på stående fod pege på, hvor det står. Der er en e-mail fra Natascha Elm fra midt i juni, hvor der står, at ikke et eneste af de ufravigelige krav var inkluderet. De følte ikke, at de fik det, der var bestilt.

Foreholdt Sarah Agerklints e-mail af 1. juli 2016 har Michael Stausholm forklaret, at han kan ikke svare på, om sagsøgte har sendt varekoderne vedrørende intrastat. De afleverede templates allerede i marts. I juli var det sommerferieperiode. For så vidt angår rapport om EU-moms, mener han, at det er standard, og at sagsøgte ikke skulle fortælle sagsøgeren, hvordan det skulle sættes op. Han ved ikke, om der er svaret på det. Han har ikke selv gjort det.

Henover juli måned var det gået i hårdknude. Der havde været kontakt med Lasse Thorning Pedersen. Michael Stausholm var helt sikker på, at de ikke kom videre med projektet. Det, de skulle bruge, var ikke leveret. Dialogen stoppede derfor. Det var begyndt i januar, og der skulle have været leveret i april. Der var gået rigelig tid.

Christian Lyrn har forklaret, at han blev hyret af Trine Tirsgaard til at hjemtage hjemmesiden. Han anvendte et standard-plugin, man benytter til at udtrække de filer, der skal bruges til at overføre en hjemmeside fra en server til en anden. Der var en forklaring om, at der var nogle udfordringer med driften af serveren. Han fik ikke at vide, at der var en tvist. Det er hans arbejds-e-mail, der er anført. Han ved ikke, hvorfor den står der. Han brugte en af de

to øvrige login, der står anført.

Da han kom ind, var der en helt almindelig Wordpress-side. Man kunne klikke rundt. Den virkede. Han har dog ikke dannet ordrer, men det virkede som om, at systemet var sat op til at kunne køre ordrer. Der var tale om en standardopsætning med nogle plugins, som er nogle miniprogrammer.

De rettelser, han foretog, var før, han kopierede hjemmesiden. Det har været omkring 1-2 måneder før. Han kender ikke aftalen mellem parterne eller de kravspecifikationer, der måtte være. Han ved ikke, om rettelserne fremgår af kravspecifikationen. Der er noget funktionsmæssigt i rettelse nr. 6, statistik vedrørende udsendelse af nyhedsbrev og videresalg. Det er der også under rettelse nre. 7, 8 og 10. Rettelse nr. 13, opsættelse af hashtags på webshop. Sagsøgte hjemmeside er en longscrollskærm. Det ville være en naturlig del at lave den med hashtags, der giver mulighed for at springe mellem de enkelte dele på siden. Det giver en god brugervenlighed.

Marie-Louise Lyrn er hans ægtefælle. Hun har ikke sagt noget om tvisten.

Betina Ekmann har forklaret, at hun været ekstern bogholder for sagsøgte i et par perioder. Hun har endvidere virket som ekstern bogholder for sagsøgeren. Det var senest i februar 2013. Hun har kendt Michael Stausholm i 10-12 år. Hun kender ikke nogen fra sagsøgeren privat.

Hun var med i opstartsfasen for WorkPoint og Navision. Sagsøgte var på jagt efter et nyt ERP-system. De havde også et andet firma i kikkerten, men de misforstod konceptet fuldstændig. Da hun havde været hos sagsøgeren, vidste hun, at de havde lignende løsninger. De tog derfor en snak med sagsøgeren. Hun syntes, der var god stemning. Hun følte, at der var forståelse omkring de behov, der var hos sagsøgte. Der blev brugt tid på at finde den rigtige løsning. Der blev talt betingelser undervejs, måske blev der også talt om timer. Claus Jarrels sagde, at han måtte henholde sig til forretningsbetingelserne på sagsøgerens hjemmeside. Hun har ikke set de fremlagte betingelser. Det, hun så, var på hjemmesiden.

Hun stoppede for sagsøgte med udgangen af januar 2016. Behovet var blevet for stort, hvorfor de skulle have en fast bogholder. Hun har siden haft kontakt med Michael Stausholm indimellem. Det har til dels været arbejdsmæssigt. Da Michael Stausholm så hendes navn på vidnelisten, kontaktede han hende, fordi han var frustreret. Hun fortalte, at hun havde pligt til at deltage, og at det, hun kunne bidrage med, var at oplyse om det med forretningsbetingelserne.

Hun har ikke set kravspecifikationen. Hun har været med til at drøfte de ufravigelige krav. Hun vil mene, at det er hendes ord, der fremgår af kravspecifikationen. Hun ville gerne have, at systemet kunne lave det meste af arbejdet. Der skulle kunne indhentes bankoplysninger ved tryk på en knap. Intra-

stat er også et ufravigeligt krav. Systemet skal kunne det. Det tager lang tid at udføre manuelt. Det er også tidsbesparende at skulle konsolidere manuelt, når der er flere selskaber. Hun vil sige, at det var en del af leverancen.

Da sagsøgte bogholder stoppede, var hun inde at hjælpe igen, indtil der blev ansat en ny bogholder. Det var fra marts til midt i juli måned 2017. Sagsøgte benyttede da fortsat Economic-systemet. Hun har ikke set Navision i brug.

Marie-Louise Lyrn har forklaret, hun var ansat hos sagsøgte i 2015 og 2016 som marketingmanager, herunder i forhold til de sociale medier og slutbrugere. Hun stod også for vedligeholdelse af hjemmesiden. Der var ikke nogen webshop til at begynde med. Hun deltog i workshops med sagsøgeren herom. Hun var med til definere, hvordan det skulle være fremover. Der blev lavet en visuel opsætning, en side, hvor man kunne se designet. De udarbejdede ikke en kravspecifikation, men de skrev det ned.

De havde en eller to workshops, hvor det skulle konkretiseres, hvordan det skulle være. Det var meget komplekst, da de havde lagre i både USA, Canada og Danmark. De skulle have det løst uden for meget administrativt arbejde. Der opstod dog nogle uoverensstemmelse med hensyn til, hvordan lagerstyringen skulle være i forhold til webshoppen.

Hun har ikke haft noget med Navision og WorkPoint at gøre.

Christophe Lephilbert var chef for vidnet. Hun har ikke set Mark Petersens e-mail af 27. januar 2016. Hun har heller ikke set tilbudsoplægget. Hun ved ikke, om det svarer til, hvad hun husker. Da Trine Tirsgaard kom til, fik vidnet en mindre rolle. Fra det tidspunkt administrerede hun bare hjemmesiden. Det gik ud på lagerstyring og på at se, om salget fungerede. Nogle gange kunne der være nogle plugins, der ikke fungerede. Eller det kunne være, at hjemmesiden opførte sig mærkeligt. Hun skulle da skrive til Mark Petersen herom.

Sine Engholm Lund stod for alt det grafiske og sørgede for, at det passede ind i designet. Det var Sine, der lagde tingene i dropbox. Sagsøgte uploadede alt det, de skulle. Det var ikke vidnet, der gjorde det, men Sine. Sine er meget perfektionistisk. Vidnet er 100 % sikker på, at Sine har gjort det, hun skulle.

Vidnet stoppede hos sagsøgte i maj 2016. Hjemmesiden kom op at køre, lige før hun stoppede. Der var ikke noget, der var fejlfrit, men der er altid fejl i sådanne tilfælde. Det sagde hun også både til Trine Tirsgaard og de andre. Sådanne fejl løser man hen ad vejen. Hendes erfaring er, at en ny hjemmeside altid vil have børnesygdomme. Det må man tage i opstartsfasen. Så må man få specificeret, hvornår der er afleveret, herunder om det først er efter testfasen. Da de gik live, sad hun mange timer for at få det til at fungere, men så blev hendes stilling nedlagt.

Sine, Christophe og vidnet var inde over de otte sprogversioner. Hun husker ikke, hvordan de fik antallet skåret ned, eller hvad det endte med.

Hun kan ikke huske, om hun har set alle otte hjemmesider. Hun var meget lukket af til sidst i sin ansættelse. Det var kun engang imellem, hun havde dialog med sagsøgeren. Dialogen gik gennem Trine Tirsgaard.

Hun må have modtaget e-mailen angiveligt sendt den 11. april 2016 af Mark Petersen, men hun husker det ikke. Der var mange samtaler over telefonen ud over det, der er på skrift. Hun må endvidere have været logget ind på de anførte hjemmesider, men det er lang tid siden. E-mail af 12. april 2016 passer med, at hun har været inde. Hun husker dog ikke, om e-mailen er svar på e-mail af 11. april 2016. Det kan også være noget, de har talt om over telefonen. Hun tjekkede alt på testsiderne. Det så umiddelbart fint ud. Der var tale om testlinks. Hun kan dog ikke huske det. Hun stoler på, at det, andre har lagt op, er fyldestgørende. Når der står, at siderne er klar til content, så må det betyde, at siderne er klar til, at der bliver lagt indhold i. Det var sagsøgte, der skulle gøre dette. Det er normalt at anvende testlinks. Når man aktiverer hjemmesiden, så bliver det aktive link.

Hun husker ikke, hvilke versioner de gik live med den 16. maj 2016, men der var i hvert fald en engelsk sprogversion.

De sider, de modtog ved e-mail af 8. juni 2016, var ikke testsider. Hun ved ikke, om sagsøgte fik lagt indhold op. Relativt kort efter var hun ikke med mere.

Helt tilbage fra workshoppen havde de drøftet, hvordan skulle de løse, at et lager skulle betjene flere landekoder. Alle landesider blev kopieret fra en side. I den proces talte hun med Sarah eller Mark, om det var den smarteste måde at gøre det på. Mark sagde, at det nok ikke kunne lade sig gøre at lade et lager styre alle landesider. Derfor spurgte hun den 14. juni 2016, om man kunne splitte en side op i flere. Det var for at gøre det nemmere, men hun var ikke sikker på, at det kunne lade sig gøre. De har talt om det telefonisk efterfølgende. En ting er, at siden blev leveret, noget andet er, at der ikke var fundet en løsning. Hun ved ikke, hvad resultatet blev. En landeside kan bare være en sprogversion. Foreholdt at Trine Tirsgaard i e-mail af 23. juni 2016 skrev, at det allerede var to måneder forinden, de havde talt om, at det var lettere at bygge videre på de tre webshops, de allerede havde, har vidnet forklaret, at hun ikke husker, hvor lang tid forinden det var.

Sagsøgte ville sende til Canada, USA og Europa. Hjemmesiderne skulle være på det sprog, forbrugerne forstod i de pågældende områder. Men derudover gjaldt forskellige toldregler. Derfor havde man placeret et lager i hvert område. Det var svært at få en hjemmeside, der kunne servicere det hele. De fandt ikke en løsning på problemet på workshoppen, og hun kunne efterfølgende

se, at der ikke var taget højde for problemet med den løsning, der var på vej. Mark vidste heller ikke, hvordan det kunne gøres. Hun talte med Mark og Sarah herom, så de ikke endte med sider, der havde hver deres lager.

René Vella har forklaret, at han beskæftiger sig med grafisk design og webdesign gennem eget firma. Fra august 2016 og tre måneder frem udførte han noget arbejde for sagsøgte. Han udarbejdede tryksager, webdesign og foretog optimering til iPhone og iPad. Der var også nogle tekstoversættelser. Webdesign gik blandt andet ud på oversættelse af tekst på grafik og justering af det. Det kunne være på nogle slides. Han redigerede i pdf-filer og foretog hastighedsoptimering.

Det var en liste af forskellige opgaver. Man havde forsøgt inhouse at redigere hjemmesiden uden held, og derfor kom han på opgaven. Noget af det, han skulle redigere, var noget, brugeren skulle se, noget var back-end. Det var lidt over det hele. Han var inde over et billede-bibliotek, et slags galleri. Det var nyt, det han lavede.

Back-end skulle han finde ud af, hvilke plugins der virkede, og hvilke der ikke gjorde. Det var for at optimere og gøre siden hurtigere.

I forhold til iPhone og iPad skulle han finde ud af, om alle knapper blev vist, om teksten havde den rigtige størrelse, det vil sige optimere, så det var mere brugervenligt og passede til disse enheder. Det varierede, hvor meget tid han brugte på opgaven. Det var mere end en opgave. På websiden brugte han måske 100-200 timer, men det er et skøn. Det betalte sagsøgte ca. 30-35.000 kr. for.

Mark Petersen har forklaret, at han er ansat hos sagsøgeren og er ansvarlig på alt vedrørende udviklingsarbejde. Han står for løsninger, der skal integreres eller udvikles. Han har været den udførende på det leverede arbejde i denne sag. Der har dog også været kolleger på banen.

WorkPoint er et værktøj til styring af B2B. Det er et internt system, der indeholder en kundedatabase, oplysninger om kontaktpersoner, journalisering af e-mails m.v. WorkPoint hænger sammen med ERP og Navision. Wordpress vedrører derimod hjemmesiden ud mod B2C-markedet.

Foreholdt de ufravigelig krav i kravspecifikationen har vidnet forklaret, at sådan som han erindrer det, vedrørte disse den fremtidige udvikling. Det var vigtigt med et system med en fremtid. Navision er i den grad godt forankret. Navision kan håndtere bankafstemning og intrastat. Han bekendt skulle sagsøgeren ikke opsætte disse dele. Løsningen skulle blot kunne håndtere det på sigt. Han har dog foretaget opsætning sammen med Sarah Agerklint.

Der blev afholdt en decideret Navision-workshop den 3. juni 2016, hvortil han sendte login-oplysninger. Dette er et udtryk for, at systemet var færdig-

opsat. Økonomifolkene Leif Nørgaard og Natasja Elm kunne logge på og anvende det. Det fremgår af de to første links i Sarah Agerklints e-mail af 3. juni 2016. Det er kommunikationskanalen mellem WorkPoint og Navision. Med systemet gled oplysningerne automatisk over til Navision. Det er det, der udgør integrationen mellem WorkPoint og Navision.

De tilbød at opsætte de ting, der er nævnt i Sarah Agerklints e-mail af 1. juli 2016. Natasja Elm fik samtidig adgang den 1. juli 2016. Både Navision og WorkPoint var da frigivet.

Under de ufravigelige krav ville man forvente, at der stod ”automatisk”, hvis systemet skulle håndtere automatisk bankafstemning. Dette forudsatte endvidere et særligt plugin, som normalt ville være særskilt beskrevet og prissat. Opsætning af koncernregnskab forudsatte, at de fik de oplysninger, de bad om, men de fik dem aldrig.

Der skete ikke mere efter den 1. juli 2016, som han erindrer det. Der kom heller ikke svar efter den 9. august 2016.

Hjemmesiden bygger på et open source-system, som alle kan downloade, konfigurere og kode. Sagsøgeren har således beriget løsningen med 5000 kodelinjer. Bare for at designet kan hænge sammen, er der ca. 20 separate filer, der gør, at designet kan det, som sagsøgte ønsker. Det er alene på hjemmesidedelen. Oprindeligt skulle der leveres otte sprogversioner.

Sagsøgte opgave var at levere et færdigt design, for det havde sagsøgte selv kompetence til. Sagsøgeren skulle få det til at blive en samlet løsning, en hjemmeside på de forskellige sprog. Den 4. april 2016 blev der givet sagsøgte et smugkig ind i løsningen. Fredagen forinden var der sendt en e-mail om, at de nåede det. Ved login kunne sagsøgte se, hvad de havde bestilt.

E-mailen angiveligt sendt af vidnet den 11. april 2016 er udtryk for levering af de otte sprogversioner. I tilbuddet var der lagt op til et plugin på én hjemmeside. Mellem den 4. april og 11. april 2016 skete der det, at sagsøgte i stedet ønskede otte hjemmesider. Løsningen gik således fra én hjemmeside i otte sprog, til at sagsøgeren gik med til at lave otte hjemmesider uden beregning.

Marie-Louise Lyrns e-mail af 12. april 2016 er en bekræftelse på vidnets e-mail af 11. april 2016. Trine Tirsgaards e-mail af 12. april 2016 opfattede vidnet således, at sagsøgte fandt det positivt, at man på 11 dage havde fundet en løsning, der fundamentalt var ændret til at opfylde et andet behov end oprindeligt. Vidnet fornemmede en positiv stening.

Han skrev e-mailen af 20. april 2016, fordi alle spørgsmål blev rettet til ham. Han fik ordnet mange småting, men han syntes, det var ved at være for meget. Der var mere tale om support end fejlretning.

Ved e-mail af 2. maj 2016 kan man se, hvad sagsøgeren havde udført af fejlretninger, og at man for de resterende bad sagsøgte om yderligere oplysninger. De forhold, der blev rettet, var ikke kun mangler, men helt almindelige tilpasninger. Der var for eksempel tale om, at sagsøgte havde lagt et billede ind, der havde en forkert dimension. Sagsøgte var selv i stand til at ændre det, men vidnet supportede sagsøgte.

Vedrørende e-mailkorrespondancen mellem vidnet og Marie-Louise Lyrn den 10. og 11. maj 2016 har vidnet forklaret, at der var tale om otte forskellige hjemmesider. Ændringer skulle derfor foretages otte gange. Sagsøgeren tilbød uden for tilbuddet at kopiere mastersiden, så alle sider var 100 % identiske.

Ved e-mail af 8. juni 2016 blev de resterende fem sider fremsendt. Det var fundamentet for, at det, sagsøgte ønskede, kunne lade sig gøre. Sagsøgte manglede at uploade indholdet, det vil sige billeder, produkter og tekster. Dette arbejde påhvilede ikke sagsøgeren. Når indholdet var lagt ind, skulle vidnet lave link mellem hjemmesiderne via nogle flag, så man kunne navigere på hjemmesiderne. Han ønskede leverancen afsluttet og rykkede derfor for det. Det arbejde, der manglede at blive udført, ville tage en halv time.

Med Marie-Louise Lyrns e-mail af 14. juni 2016 var de ude i en tredje løsning. Hun ville kombinere de to tidligere løsninger. Vidnet svarede, at han syntes, de skulle komme i luften. De tilbød dog at udføre den nye løsning mod betaling for 2-4 timer. Han mener ikke, at sagsøgte vendte tilbage. Marie-Louise Lyrns e-mail vedrørte i øvrigt pop-ups, der ikke havde noget med toldregler at gøre. Han kan heller ikke se, at der står noget i e-mailen herom.

Foreholdt sagsøgtes e-mail af 21. januar 2016 har vidnet forklaret, at sagsøgte som anført havde en udfordring med den gamle løsning, som ikke kunne styre, hvilket lager der skulle plukkes fra. Vidnet går ud fra, at sagsøgte ønskede at sende fra bestemte steder. Han kender ikke til, om toldregler ville indgå i overvejelserne.

I tilbudsoplægget udgør ”Wordpress multi-lingual plugin ” samt ”WooCommerce” den oprindelige løsning med en hjemmeside i otte sprogversioner. Det anførte plugin var også en del af løsningen med otte hjemmesider, hvor man også kunne oversætte til flere sprog senere. Begge løsninger kunne håndtere lagrene. Der blev installeret et warehouse-plugin og udført noget kodning for at få det til at lykkes.

Den 11. april 2016 leverede sagsøgeren otte hjemmesider uden indhold. Det er testsider, fordi kundens hjemmeside fortsat peger på en anden side. Når kunden havde fyldt indhold på, ville det blive en ”rigtig” hjemmeside. Der var leveret en side allerede den 1. april. Der var efterfølgende en mundtlig dialog,

men leveringen blev bekræftet ved sagsøgtes e-mail af 12. april 2016 fra Marie-Louise Lyrn og Trine Tirsgaard.

Sagsøgte var glad for at anvende dropbox. Sagsøgeren anvendte det materiale, sagsøgte placerede heri. Det har ikke noget med hjemmesiden at gøre. Sagsøgte skulle under alle omstændigheder selv lægge det op på hjemmesiden. I dropbox'en lagde sagsøgte det, man kunne kalde en tegning af, hvordan det skulle laves.

WorkPoint/Navision blev leveret i en basisopsætning. Det er ikke defineret, at sagsøgeren skulle opsætte Intrastat. Hvis de skulle opsætte dette, skulle de have nogle oplysninger udleveret. Sagsøgte fik en installation, som kunne håndtere det, de havde talt om på mødet. Det indgår i løsningen. Basisopsætningen inkluderer således muligheden for intrastat. Senere tilbød sagsøgeren dog at konfigurere det.

Navision blev leveret den 3. juni 2016. WorkPoint blev leveret senere. Der er tale om to forskellige systemer. Det kan godt være ham, der har lavet skærm-billedet, hvorved integrationen vises. Det ligner noget, han har lavet i en video.

Emilie Fredslund Madsen har forklaret, at hun er ansat hos sagsøgte og ansvarlig for indkøb. Hun blev ansat i januar 2016. Der blev afholdt et møde med sagsøgeren i december 2015, men det var hun ikke med til. Hun formoder, hun var med til workshoppen i januar 2016.

Hun har været med i forbindelse med WorkPoint. Sagsøgte havde meget lidt IT. De arbejdede manuelt i Excel-ark og Economics. De havde brug for integration.

Foreholdt de ufravigelige krav har vidnet forklaret, at hun ikke var så meget inde over Navision. Hun oplyste om processen med WorkPoint, og at det var vigtigt, at det kunne integreres med Navision. Hun husker ikke, om de ufravigelige krav skulle opfyldes nu eller senere.

Processen gik ikke efter planen. Der kom nogle spørgsmål på e-mail, som hun hjalp med at afklare. Der blev også afholdt møder over Skype. Sagsøgte svarede på spørgsmål og spurgte til, hvornår der skete noget. Hun synes ikke, at der fremkom løsninger efterfølgende. E-mailen af 3. juni 2016 med login til Navision blev ikke sendt til hende.

Foreholdt Sarah Agerklints e-mail af 1. juli 2016 har vidnet forklaret, at det ikke gav mening kun at have WorkPoint. Det var integration til Navision, der var vigtig, for at man kunne se, om systemet virkede. De havde en forventning om, at det var oppe at køre i april. Det var ikke meningen, at det skulle tage så lang tid. Man kunne se forløbene, men man kunne ikke bruge det. Det var ikke logisk for hende.

Vidnet har set, at der har været logget ind. Hun kunne se, at der lå nogle kunder, der var forsøgt oprettet i systemet. Hun kunne ikke se, at der var lavet en "purchase order" eller hvordan det skulle gøres. Der var tale om en testkunde. Hun så ikke noget, der virkede.

Hun blev bekendt med, der var problemer med hjemmesiden, men det havde hun ikke noget med at gøre.

I dag bruger de det samme system, de altid har gjort. Der er ikke sket noget.

Hun forventede, at der på et eller andet tidspunkt skete en overlevering. Det var ikke færdigt, da hun så det. Det stod i specifikationen, at der skulle være nogle templates, men de var der ikke. WorkPoint fungerede ikke, uden at Navision fungerede. Hun formoder, hun har meldt dette tilbage til sagsøgeren, men hun husker det ikke.

Foreholdt Sarah Agerklints e-mail af 1. juli 2016 har vidnet forklaret, at hun ikke mener, at WorkPoint og Navision var færdigt. Hun har svaret i en separat e-mail vedrørende "purchase order"-formen. De kan også have talt om det i telefonen.

Hun husker ikke, hvornår hun afholdt sommerferie.

Sagsøgte har forsøgt at oprette en kunde. Det var, da der blev logget ind. Der var imidlertid ingen templates, så det var ikke muligt. Man kunne hverken oprette tilbud eller kunder.

Trine Tirsgaard har forklaret, at hun var ansat hos sagsøgte som koordinator for salg og marketing i et års tid fra primo 2016 til marts 2017. Hun kommer fra reklamebranchen og har været på skiftende arbejdspladser siden begyndelsen af 1990'erne. Hun har været involveret i webprojekter en del gange.

Der var en workshop i december 2015, som hun ikke deltog i. Hun deltog derimod i den, der var i januar. Den vedrørte primært webprojektet. Hun var et brohoved i forhold til kontakten til sagsøgeren. Hun var mest inde over webprojektet, der lå tættere på det, hun tidligere havde beskæftiget sig med. Men hun var også lidt inde over økonomisystemet. Der var mange andre involveret i det operationelle.

Hun kan genkende kravspecifikationerne, og hun har i høj grad været med til at drøfte de ufravigelige krav. Et Navision-system skal helt naturligt kunne foretage bankafstemning. Det er også naturligt, at det kan trække oplysninger til Intrastat. Systemet skulle endvidere kunne uploade og samle data til koncernregnskab. Det skulle være med fra starten. Det var en naturlig del af projektet, som der står i kravspecifikationen.

Hun hørte om, at der var stor frustration hos sagsøgtes bogholder vedrørende Navision. De kunne ikke komme ind at teste. De ting, der var der, var halvfærdige. Der var ingen data, så det var svært at bedømme, om de havde fået leveret det, de havde krav på.

Christophe Lephilbert var inde over hjemmesiden. Hun så tilbudsoplægget igennem. Det er et ekstremt overfladisk oplæg til en hjemmeside. Parterne havde drøftet pris, inden hun kom til. Prisen var fornuftig, og indtrykket af sagsøgeren var godt. Sagsøgeren skulle levere Wordpress-opsætningen, mens sagsøgte skulle levere indholdet.

Hun husker ikke, i hvilken sammenhæng hun sendte e-mailen af 29. februar 2016. Det var i begyndelsen, hvor de drøftede budgettet. Prisen på sprogopsætningen på tværs af lande var ret høj, og derfor forsøgte hun at forhandle herom.

Sarah Agerklints e-mail af 4. marts 2016 viser, at der var gjort et meget grundigt forarbejde fra sagsøgtes side. Der var defineret mål for al grafik. Der var imidlertid ingen ordentlig projektstyring fra sagsøgerens side. Der var forskellige folk på, og tingene begyndte at løbe fra dem. Vidnet begyndte at være nervøs. Derfor skrev hun e-mailen af 17. marts 2016. Sagsøgte ville gerne have været i luften omkring marts og april. De havde nye kunder og mange projekter i gang. Det havde de set frem til.

Der blev ikke foretaget levering den 4. april 2016. Det, der var, var ekstremt mangelfuldt. Grafikstykker spredte sig forkert over siden. Der var grafik m.v., der manglede. Sagsøgte kunne ikke gå i gang med at rette op. Hun kan ikke genkende, at det var sagsøgte, der ikke kunne finde ud af det. Vidnet havde således et møde med Sarah Agerklint. Det fremgik da, at sagsøgeren ikke anvendte den seneste version af det, der var uploadet.

Der var tale om en simpel opgave. Wordpress er helt almindeligt anvendt. Man behøver ikke den store tekniske indsigt. Enhver burde kunne lægge det op.

Forud for e-mail af 6. april 2016 havde de afholdt et krisemøde. Sarah Agerklint beklagede, at der havde været for travlt til at tage sig af sagsøgtes rettelser.

Nogle rettelser foretog sagsøgeren. Sagsøgte måtte dog hele tiden tage ansvar for at følge op. Til sidst måtte de overtage det hele og bruge penge på at få det færdiggjort. De havde ikke regnet med, at det ville tage så lang tid. Rammerne var ikke struktureret efter det, der var afsat og aftalt. De brugte al deres tid på at lave rettelser på grundformatet.

Det, de havde fået, var ikke færdigt, og derfor gav det ikke mening at skalere det ud på andre sprogversion, for fejlene ville følge med over. De havde såle-

des fokus på hovedversionen. Claus Jarrels og hun blev enige om, at de gjorde sprogstammen færdig og eksporterede på de tre sprog, hvortil de havde deres lagre. Det endte med, at de aldrig fik lavet de andre sprogversioner.

Marie-Louise Lyrns forslag af 14. juni 2016 indebar en voldsom forenkling. I stedet for alle otte sprog, nøjedes de med tre versioner. De havde dog ikke fået leveret noget endnu. Den 16. maj 2016 havde de selv foretaget rettelser og lavet alt, så offentligheden kunne se det. Det var slet ikke sagsøgeren, der gjorde det færdigt. Der havde været flere mellemleverandører for at hjælpe dem med færdiggørelsen.

De flyttede hjemmesiden over på en anden server. Michael Stausholm og hun var bekymrede for, om de kunne komme i luften. De var begyndt at blive ret frustrerede. Hun husker, at hun mødte en anden tone fra sagsøgeren. De var ikke særlig hjælpsomme. Det var præget af, at det ikke var en spidskompetence for sagsøgeren. Sagsøgte var derimod nødt til at komme i luften med noget. Det var deres materiale og standardtemplates. De ville have håndsret over det. De kontaktede en god ven af huset, der fik flyttet hjemmesiden.

Hun har aldrig kunnet forstå, hvad sagsøgeren mente med, at de havde op-havsret. Sagsøgte havde selv lavet alt det visuelle. Templates er noget, enhver kan lave. Sagsøgeren skulle forene de to ting i et skelet. Sagsøgeren har ikke leveret eller kunnet finde ud af at levere. Det har intet med sagsøgerens rettigheder at gøre.

Sagsøgte var optimistiske i starten, men det stod efterhånden klart, at tidsplanen skred. Da begyndte frustrationen i vidnets team. Marie-Louise var dødfrustreret og kom med tårer i øjnene. Vidnet selv oplevede ikke at få respons fra sagsøgeren.

Hun var involveret i, at der var fakturaer, der ikke blev betalt. Hun har haft flere snakke med Claus Jarrels om det. Claus Jarrels var forstående over for, at sagsøgte alene skulle betale for det, der blev leveret. Deres eneste middel for at få respons var at tilbageholde betaling. Sagsøgeren havde ikke leveret det fulde projekt. Derfor har sagsøgte heller ikke betalt det fulde beløb.

Det fremgår af sagsøgerens e-mail af 16. marts 2016, at det var sagsøgeren, der var forsinket. Sagsøgeren skulle lave grundstrukturen. I dropbox'en har sagsøgte hjulpet ved på forskellige måder at vise, hvordan det skulle sættes op. Hendes e-mail af 5. april 2016 går ud på, at grafikken i dropbox'en skulle sættes op. De skulle fylde i på sigt, så de efterfølgende kunne tage ejerskab og lægge ind.

Hun skrev e-mail af 12. april 2016 for at opmuntre og motivere. De havde været dødfrustrerede, og det havde leverandøren også. Hun skulle måske ikke gjort det. Det var ment af bedste overbevisning og et godt hjerte. Sagsøgeren knoklede for at hjælpe dem. Sine Engholm Lund var på den anden side

grædefærdig. E-mailen af 27. april 2016 om, at sagsøgte ville betale med det samme, er taget ud af en kontekst. Hun ved ikke, hvad den pågældende faktura vedrørte.

Med hensyn til Navision fik sagsøgte adgang til et tomt interface. Der var lavet to test, og de havde fået link og password. Data skulle komme fra sagsøgte, når sagsøgeren havde leveret. Sagsøgte havde opgivet forskellige kunde profiler og givet information om produkter og salg. Når et system er godkendt og testet, kan man som kunde importere filer, men man gør det ikke, når det ikke er testet og sat op.

Carsten Polmann har forklaret, at han er ERP-manager hos H+H international, ved siden af har han et IVS, hvor han yder forskellige konsulent ydelser. I denne sag var han ekstern Navision konsulent hyret af sagsøgeren. Den 3. juni 2016 skulle han undervise sagsøgte. Leif Nørgaard og Natasja Elm var til stede. Der var vist også en tredje deltager. Han viste nogle ting på stor-skærm. Deltagerne var også selv logget ind på deres computere med fjernadgang til Navision. Det var Sarah Agerklint, der satte dette op. Det var en fuld klient, de loggede ind på. Al funktionalitet var tilgængelig som på et normalt skrivebord. Der var en god stemning på workshopen. Der blev generelt stillet forskellige spørgsmål, som han forsøgte at svare på. På enkelte punkter lovede han at eftersende materiale, hvilket skete ved Sarah Agerklints e-mail af 5. juni 2016.

Når de loggede ind, så de det, man kan kalde en standardopsætning fra bogføring til kontoplan. De generelle ting var der, for at man kunne komme i gang. Der lå et testregnskab, der præsenterede funktionerne. Det var gjort klar til sagsøgte, og systemet var tømt for de testtransaktioner, der ellers lå i systemet. Der var endvidere nogle eksempeldata fra en demodatabase. Deres egne data var ikke importeret. Hvordan man importerede disse, afhang af, hvor meget data der var tale om. Hvis der ikke var så mange, kunne man for eksempel blot taste dem ind. Vidnet husker, at deltagerne sagde, at de selv ville importere dataene. Sarah Agerklint foretog en demonstration af et næsten færdigt produkt, hvor der kunne overføres data frem og tilbage.

Foreholdt de ufravigelige krav har vidnet forklaret, at systemet kan håndtere bankafstemning i forskellige former. Han vil ikke tro, at opsætning er inkluderet, for det vil ikke nødvendigvis passe til den konkrete virksomhed. Der genereres automatisk en kladde med et forslag. Man skal tage stilling til, om det er det hele, man ønsker at bogføre en betaling på, eller om det er en samlet betaling pr. kunde. Man skal tjekke, om de linjer, der kommer frem, er betalt. Man kan importere en fil og så søge at lave et match, hvor man relativt nemt kan modificere det. Der blev sendt et link til en video, om hvordan det kunne gøres.

Der blev talt om Intrastat under workshopen. Vidnet oplyste deltagerne, at for at få det op at køre, skal man have koder for at kvalificere varerne. Ko-

derne skal lægges ind. Det er ikke standard. Der er ikke tale om mange, måske 2-3 koder. Det tager et par minutter. Man skal have varestamdata påhæftet koden. Der er ikke tale om meget opsætning. Når man indtaster varer, er det spørgsmålet, om det er med eller uden moms. Det samme gælder kunderne. Han udarbejdede en vejledning om, hvordan man selv gjorde det.

Når han hører koncernregnskab, tænker han konsolidering. Det kræver noget opsætning på enkelte finanskonti med forklaring om, hvor de skal ”mappes ind”. Det er forskelligt, hvordan man vil have det præsenteret, og hvordan man lægger posterne ind på de forskellige finansposter i kontoplanen. Der skal opsættes flere forskellige regnskaber, men Navision kan håndtere det. Han mener, at Leif Nørgaard sagde, at de selv ville oprette dette.

Han er ikke blevet bedt om at opsætte noget, hverken under eller efter workshopen.

Der blev under workshopen også lavet en demonstration af Sharepoint, basismotoren for WorkPoint. Han husker ikke, om deltagerne selv prøvede dette, men det tror han ikke. Det var vist kun på storskærm, det blev vist.

Procedurer

Sagsøgeren har i påstandsdokument af 5. september 2017 anført følgende:

”Til støtte for den nedlagte betalingspåstand nr. 1, gøres følgende anbringender gældende:

Det gøres gældende, at Rackpeople har leveret Leverance 1 og Leverance 2 til Sprout, indtil yderligere levering blev forhindret grundet fordringshavermora fra Sprouts side, hvorfor Rackpeople er berettiget til fra Sprout at modtage betaling som krævet under betalingspåstand nr. 1.

Ad (i) Sprouts betalingsforsinkelse og (ii) fordringshavermora

Det gøres gældende, at Sprout – uden behørig og konkret begrundelse eller behørig reklamation – væsentligt har misligholdt sin betalingsforpligtelse med betaling af købesummen for Leverance 1, siden den 13. april 2016.

Til støtte for at Sprout væsentligt har misligholdt sin betalingsforpligtelse med betaling af købesummen for Leverance 1, gøres det gældende:

at Rackpeople har leveret Leverance 1 til Sprout, den 4. april 2016, jfr. bilag 10 og 11, hvorfor Rackpeople var berettiget til at udstede faktura for 30 % af købesummen for Leverance 1, den 5. april 2016 jfr. betalingsbetingelserne i bilag 6,

at fakturaen for 30 % af købesummen for Leverance 1 var forfalden, den

13. april 2016, jfr. bilag 40.1, og Sprout har – uden behørig og konkret begrundelse eller behørig reklamation til Rackpeople, væsentligt misligholdt denne betalingsforpligtelse ved ikke at betale,
- at Rackpeople, den 10. maj 2016, sendte en rykker til Sprout, for betalingen af de 30 % af købesummen for Leverance 1, jfr. rykkernr. 105036 i bilag 18,
- at Rackpeople havde rettet de sidste fejl efter Sprouts test af Leverance 1 og var klar til at gå ”live” med hjemmesiden, den 11. maj 2016, jfr. bilag L1-L2. I den forbindelse gøres det gældende, at Sprout gik ”live” med hjemmesiden og havde taget den i brug, den 16. maj 2016, jfr. bilag 31, hvorfor Rackpeople var berettiget til at udstede faktura for 50 % af købesummen for Leverance 1, den 19. maj 2015, jfr. betalingsbetingelserne i bilag 6,
- at fakturaen for 50 % af købesummen for Leverance 1 var forfalden, den 27. maj 2016, og Sprout har – uden behørig og konkret begrundelse eller behørig reklamation til Rackpeople, væsentligt misligholdt denne betalingsforpligtelse ved ikke at betale,
- at Rackpeople, den 1. og 2. juni 2016, rykkede Sprout for betaling af de forfaldne fakturaer, idet Sprouts bogholder havde meddelt Rackpeople, at hun ikke kunne få godkendt betalingerne til Rackpeople på grund af et påstået generelt problem med samarbejdet og kommunikationen, jfr. bilag 20,
- at Sprouts direktør, Michael Stausholm, den 2. juni 2016, skrev til Rackpeople, at det meste af webshoppens var leveret og gav ubetinget tilsagn om at betale udestående for Leverance 1, jfr. bilag 14, som i alt beløb sig til kr. 197.000 inklusiv moms, jfr. bilag 40.1 og 40.2,
- at da Rackpeople fortsat ikke havde modtaget betalingerne fra Sprout, den 7. juni 2016, sendte Rackpeople, en rykker til Sprout for betalingen af de 30 % og 50 % af Leverance 1, jfr. rykkernr. 105068 i bilag 18,
- at Rackpeople og Sprout havde en korrespondance fra den 23.-27. juni 2016, hvor Sprout skrev til Rackpeople, at Rackpeople havde lavet en løsning klar til duplikering af 8 landesites, uden at Sprout havde meldt klar til det, og at Sprout ikke gider otte forskellige landesites, jfr. bilag 19.
- I den forbindelse gøres det gældende, at Rackpeople alene er forpligtet til at levere det, der er aftalt i tilbuddet i bilag 6. Til trods for, at Rackpeople havde et tilgodehavende på 197.000 kr., tilbød Rackpeople, den 24. juni 2016, at udføre ændringen mod betaling af 4-8 timer ekstra, jfr. bilag 19. Rackpeople rykkede Sprout for et svar vedrørende dette,

den 27. og 29. juni 2016 samt den 5. juli 2016, jfr. bilag 19, men Sprout vendte aldrig tilbage herom,

- at da Rackpeople, den 5. juli 2016, fortsat ikke havde modtaget betalingerne fra Sprout, skrev Rackpeoples direktør, til Sprouts direktør, og meddelte, at Rackpeople ikke kunne udføre yderligere arbejde for Sprout indtil alle udeståender var betalt, og at betalingen skulle falde, da sagen ellers ville blive overdraget til advokat, jfr. bilag 19.
- at Rackpeople, den 14. juli 2016, sendte en rykker og inkassovarsel til Rackpeople, for betaling af de 30 % og 50 % af Leverance 1, jfr. rykkernr. 105102 i bilag 18.

Til støtte for at Rackpeople blev forhindret i at foretage yderligere levering med Leverance 1, grundet fordringshavermora fra Sprouts side, gøres det gældende:

- at Sprout har forhindret Rackpeople i at færdiggøre den sidste halve time ved Leverance 1 med at lave links mellem de sidste fem landesider, fordi Sprout aldrig har lagt indhold på landesiderne, hvilket Rackpeople har rykket Sprout for, den 14. april 2016, jfr. bilag 11 og bilag 38, den 8. juni 2016, jfr. bilag 39, den 24. juni 2016, jfr. bilag 19, og den 9. august 2016, jfr. bilag 17,
- at Sprout, den 12. juli 2016, uretmæssigt kopierede Leverance 1 over på en ny server, jfr. bilag 22, hvorved Sprout fjernede Rackpeoples adgang til at foretage yderligere levering på Leverance 1,
- at Rackpeople, den 9. august 2016, sendte en endelig plan for færdiggørelse af de sidste detaljer ved Leverance 1, men Sprout vendte ikke tilbage herom, jfr. bilag 17.

Til støtte for at der foreligger fordringshavermora og at Sprout væsentligt har misligholdt sin betalingsforpligtelse med betaling af købesummen for Leverance 2, gøres det gældende:

- at for så vidt angår Leverance 2, Navision, har Rackpeople leveret loginoplysningerne til Sprout, den 3. juni 2016, jfr. bilag 47. Sprout har, den 1. februar 2017, under retssagens forberedelse, bekræftet overfor Rackpeople, at de fortsat havde adgang til Navision, jfr. bilag 48,
- at Rackpeople, siden den 1. juli 2016, har afventet oplysninger fra Sprout, for at opsætte Intrastat og EU-moms i Navision, jfr. bilag 16, og Sprout har undladt at give Rackpeople instrukser om specifikationer for de sidste dele af Navision, hvorfor der foreligger fordringshavermora,
- at det i den forbindelse understreges, at Intrastat og EU-moms ligger

udenfor den basisopsætning, der er aftalt i kravspecifikationen i bilag 7, men Rackpeople per kulance og som en ekstraydelse ville sætte det op for at imødekomme Sprouts behov,

- at for så vidt angår Leverance 2, Workpoint, har Rackpeople leveret loginoplysninger til Sprout, den 1. juli 2016, jfr. bilag 16,
- at Rackpeople har, siden leveringen af Workpoint den 1. juli 2016, afventet oplysninger fra Sprout vedrørende test af Workpoint, samt en lagerliste kaldet "SKU" til brug for opsætning af ordreflow i Workpoint, jfr. bilag 16. Sprout er ikke vendt tilbage til Rackpeople herom, hvorfor der foreligger fordringshavermora,
- at det gøres gældende, at Rackpeople, rykkede for Sprouts tilbagemelding for Leverance 1 og Leverance 2, den 9. august 2017, hvor Rackpeople sendte en endelig plan for færdiggørelse af de sidste detaljer ved Leverance 1 og 2, men Sprout vendte ikke tilbage herom, jfr. bilag 17,
- at Rackpeople derfor, den 9. september 2016, var berettiget til at fakturere sit tilgodehavende for det udførte arbejde ved Leverance 2, jfr. bilag 40.3 og 40.4.

Ad (iii) Bevisbyrden for, hvorvidt der foreligger forsinkelse og/eller mangler ved det leverede samt afhjælpningsret

1.1 Ad bevisbyrden

Det gøres gældende, at Sprout bærer bevisbyrden for, at Rackpeople ikke har leveret Leverance 1 og 2 som aftalt, hvilken bevisbyrde Sprout ikke har løftet, hvorfor Sprouts forsinkelse med betalingen af købesummen til Rackpeople udgør væsentlig misligholdelse af Sprouts betalingsforpligtelse til Rackpeople, og Rackpeople derfor er berettiget til betaling som krævet under betalingspåstand nr. 1.

De af Sprout påberåbte væsentlige mangler og forsinkelse er i det hele udkomenteret og bestrides.

Til støtte for at Sprout ikke har løftet sin bevisbyrde, gøres det gældende:

- at for så vidt angår Leverance 1, har Rackpeople leveret loginoplysningerne til Sprout, den 4. april 2016, jfr. bilag 10 og 11. Den 12. juli 2016, har Sprout uretmæssigt kopieret hjemmesideløsningen over på en ny server, jfr. bilag 21, og det leverede har således alene været i Sprouts besiddelse, siden kopieringen fandt sted,
- at for så vidt angår Leverance 2, Navision, har Rackpeople leveret loginoplysningerne til Sprout, den 3. juni 2016, jfr. bilag 47. Sprout

- har, den 1. februar 2017, under retssagens forberedelse, bekræftet overfor Rackpeople, at de fortsat havde adgang til Navision, jfr. bilag 48,
- at for så vidt angår Leverance 2, Workpoint, har Rackpeople leveret loginoplysningerne til Sprout, den 1. juli 2016, jfr. bilag 16. Workpoint har siden leveringstidspunktet været placeret på Microsoft Office 365, under Sprouts egen kontrol og tilgås via internettet. I den forbindelse gøres det gældende, at den efterfølgende nedlukning af adgangen til Workpoint er begrundet i Sprouts egne forhold, jfr. bilag 48 og 49. Sprout har, den 31. januar 2017, under retssagens forberedelse, da også anerkendt, at det er Sprout selv, der har annulleret denne Microsoft Office 365 konto, jfr. bilag 51. Nedlukningen kan derfor ikke antages at være en misligholdelse fra Rackpeoples side,
- at Rackpeople, den 31. maj 2017, ved processkrift 1, genfremsendte loginoplysningerne til Leverance 2, Workpoint og Navision, jfr. bilag 45, og det gøres i den forbindelse gældende, at loginoplysningerne virker, hvilket er dokumenteret ved det som bilag 46 fremlagte USB-stik,
- at Sprout således selv har haft rådighed over Leverance 1 og 2, og Sprout kunne derfor have stillet leverancerne til rådighed for en skønsmand for at sikre bevis til støtte for sin påstand, hvilket ikke er sket. Det bærer Sprout selv ansvaret og risikoen for,
- at det må komme Sprout processuelt til skade, at Sprout ikke har sikret sig sit bevis. Sprout har således ikke løftet sin bevisbyrde for at der foreligger forsinkelse og/eller mangler ved det leverede, herunder om den påståede forsinkelse og/eller mangler ved det leverede var så væsentlige, at Sprout har været berettiget til at misligholde betalingerne,
- at allerede fordi Sprout ikke har løftet bevisbyrden for sine omtvistede krav, er Rackpeople berettiget til fra Sprout at modtage betaling som krævet under betalingspåstand nr. 1.

1.2 Ad afhjælpningsret:

Det gøres gældende, at selv hvis det antages, at Sprout har dokumenteret, at det leverede led af væsentlige fejl og mangler, så tilkommer der Rackpeople en afhjælpningsret, hvilket både følger af forretningsbetingelserne, under punktet "Ansvar og erstatning", jfr. bilag 26A, og af almindelig dansk ret, idet det bemærkes, at afhjælpningsretten i IT-udviklingsaftaler er særligt begrundet i proportionalitets- og værdispildsbetragtninger.

Til støtte for at Sprout ikke har givet Rackpeople mulighed for at udnytte en eventuel afhjælpningsret, gøres det gældende:

- at Sprout ikke har foretaget behørig reklamation overfor Rackpeople, idet Sprout hverken har afgivet nogen skriftlig varsel eller indrømmet Rackpeople tid til at afhjælpe eventuelle fejl og mangler.
- at Sprout har fjernet Rackpeoples adgang til at levere yderligere på Leverance 1, fordi Sprout uretmæssigt har kopieret Leverance 1 over på en ny server, den 12. juli 2016, jfr. bilag 22.
- at Rackpeople, den 9. august 2016, har fremsat en plan for færdiggørelse af de sidste detaljer, men Sprout er ikke vendt tilbage med svar på dette, jfr. bilag 17,
- at den af Rackpeople fremsatte plan for færdiggørelse af de sidste detaljer ved Leverance 1 og Leverance 2, kunne være sket uden videre ulempe eller omkostning for Sprout.

Til støtte for den nedlagte betalingspåstand nr. 2, gøres følgende anbringender gældende:

Det gøres gældende, at Sprout forsætligt har krænket Rackpeoples ophavsrettigheder ved uretmæssigt at kopiere Leverance 1, som Sprout alene havde en brugsret til, og at Sprout derfor skal betale kr. 100.000 [...] i rimeligt vederlag, erstatning og godtgørelse for ikke-økonomisk skade til Rackpeople, jfr. ophavsretslovens § 83, subsidiært et mindre beløb efter rettens skøn.

Til støtte for at Sprout har krænket Rackpeoples ophavsrettigheder, gøres det gældende:

- at det følger af Rackpeoples forretningsbetingelser, om "Rettigheder", jfr. bilag 26a, at Sprout ved køb af software, programmer, kode o. lign., som er udviklet af Rackpeople, udelukkende overtager brugsretten,
- at Rackpeople ved Leverance 1, har udført programmerings- og kodningsarbejde, som er ophavsretligt beskyttet, jfr. kopi af kodningslinjer i bilag 27.1-27.5,
- at selv hvis Rackpeoples forretningsbetingelser ikke fandt anvendelse, udgør programmerings- og kodningsarbejdet med Leverance 1 et kunstnerisk værk, der nyder beskyttelse efter ophavsretslovens § 1, stk. 3, jfr. stk. 1. I den forbindelse gøres det gældende, at det følger af ophavsretslovens § 2, at ophavsmanden har eksemplarfremsættelsesretten og retten til at gøre værket tilgængeligt for almenheden,
- at Sprout, på svarskriftets side 4, har anerkendt, at de har kopieret Leverance 1, idet Sprout har antaget tredjemand, Christian Lyrn, til at evakuere en kopi af sitet, jfr. bilag 21, samt bilag Æ, hvor det fremgår at tredjemand har overdraget serverne fra Rackpeople."

Vedrørende sagens omkostninger har sagsøgeren gjort gældende, at sagens særlige omstændigheder medfører, at sagsøgte skal betale samtlige udgifter, som retssagen har påført sagsøgeren, jf. retsplejelovens § 318, med i alt 200.000 kr. inkl. moms. Sagsøgte har herved navnlig henvist til, at sagsøgeren som følge af sagsøgtes anbringender, overflødig bevisførelse og uklare påstande er blevet pålagt et betydeligt merarbejde, herunder udarbejdelse af processkrift 1-3.

Sagsøgte har i påstandsdokument af 4. september 2017 anført følgende:

”Til støtte for den nedlagte påstand gøres det gældende,

Særligt i forhold til leverance 1 gøres det gældende:

- at Rackpeople alene leverer et lokalt website behæftet med mangler, og ingen af de aftalte 3 landesite (sprint 2), hvorfor Rackpeople følgelig ikke er berettiget til yderligere betaling end den allerede erlagte. Rackpeople accepterede Sprouts ønske om 3 sprogversioner i stedet for 8 landeversioner, men alligevel søger at opkræve betaling for 8 sites udarbejdet i strid med parternes aftale.
- at Sprout overfor Rackpeople har reklameret specifikt, vedholdende og gentagne gange, dette indtil det blev tydeligt, at sagsøger ikke agtede eller havde de fornødne ressourcer til at levere det aftalte produkt. Rackpeople har undladt at afhjælpe væsentlige reklamationer over det leverede, dette med så betydelige forsinkelser til følge, at sagsøgte umiddelbart var nødt til at iværksætte egen afhjælpning og færdiggørelse, for at begrænse økonomiske tab. Netop qua Rackpeoples manglende færdiggørelse af fungerende lokalt website, blev arbejdet med duplikering i sprogversioner aldrig igangsat.
- at sagsøger følgelig ikke er berettiget til nogen yderligere betaling i denne anledning.

Særligt i forhold til leverance 2, ERP/Navision/ Workpoint gøres det gældende:

- at Rackpeople aldrig har leveret det aftalte produkt i henhold til leverance 2, men alene tomme Navision licenser. Rackpeople har således ikke har leveret den aftalte ERP løsning med integration af Navision, workpoint og website, hvilken integration fremgår at såvel tilbud jf. bilag 6 og bilag 7. Rackpeople i stedet uberettiget valgte at standse arbejdet for Sprout under begge leverancer, grundet uoverensstemmelse om hvorvidt Rackpeople havde leveret i forhold til leverance 1, og følgelig spørgsmålet om Sprouts betaling for leverance 1.
- at Sprout tydeligt har reklameret, og insisteret på kontraktmæssig levering.

Særligt om vedtagelse af forretningsbetingelser gøres gældende,

at Sprout på ingen måde har tiltrådt Rackpeoples forretningsbetingelser, disse har ikke været genstand for drøftelse eller forhandling i mellem parterne. Sprout har ikke hverken faktisk eller konkludent tiltrådt Rackpeoples forretningsbetingelser, hvorfor de følgelig ikke er gældende i omtvistede aftaleforhold imellem sagens parter. Rackpeoples forretningsbetingelser har herefter ikke betydning i forhold til nogen del af sagsøgers rejste krav, ej heller den krævede forrentning.

at det vil være i strid med aftaleloven § 36, såfremt Rackpeople under henvisning til egne forretningsbetingelser, opkræver fuld betaling for levering af IT-ydelser, hvoraf alene skønnet 25% er leveret, dette alene under henvisning til forretningsbetingelser.

Særligt i forhold til sagsøgers påstand 2 & 3

at Sprout i alle henseender selv har forestået hele udviklings- og projekteringsarbejdet med omtvistede website, således at Rackpeoples arbejde alene bestod i implementering i en standardskabelon. Sprout har herudover selv forestået færdiggørelse af arbejdet med fejlretning, således at websites kunne benyttes efter hensigten, dette efter Rackpeoples mangelfulde levering af leverance 1.

at Rackpeople følgelig ikke er berettiget til at gøre noget krav gældende imod Sprout

Sammenfattende gøres det gældende

at Rackpeoples leverance 1 & 2, i henhold til tilbud jf. bilag 6 og 7, kun delvist er leveret og det, der er leveret har været væsentligt forsinket og mangelfuldt. Sprout har reklameret, præcist, specificeret, vedholdende og berettiget, hvilket da også er dokumenteret ved sagsøgte bevisførelse.

at Rackpeople ikke har opfyldt deres kontraktlige forpligtelser til korrekt opfyldelse af parternes aftaler eller afhjælpning af Sprout reklamationer. Rackpeople er, som følge af ufuldstændige og mangelfulde leverancer, ikke berettiget til at kræve yderligere betaling af Sprout Europe ApS. Rackpeople har uberettiget slutfaktureret begge leverancer. Hverken leverance 1 eller 2 er således at betegne som leverede/afleverede. Rackpeople har samtidigt, som sagen samstemmende er belyst af parterne, under alle omstændigheder været ganske uberettiget til at fakturere mindst den sidst 50 % af hver leverance, allerede fordi ingen af projekterne har nået status svarende til ”endt accepttest”.

Særligt vedrørende provokation A - ”Såfremt Rackpeople fastholder, at der er sket kontraktmæssig levering, opfordres Sagsøger (A) til at dokumentere dette, herunder hvordan der er leveret.”

Rackpeople har forsømt at opfylde sagsøgtes opfordring A, dette med stor materiel betydning for sagen, og herved forhindret sagsøgte i at få adgang til det producerede materiale for at underkaste dette ved syn & skøn. Rackpeople følgerig må tillægges processuel skadesvirkning. Det ses som udtryk for, at Rackpeople netop ikke har leveret nogen del af Leverance 2 – men alene Navision, som anført af Sprout.

Den manglende fyldestgørende opfyldelse af provokation A bør have den retsvirkning, at det kan lægges til grund, at der ikke er sket kontraktmæssig levering i henhold til aftalen.”

Vedrørende sagens omkostninger har sagsøgte det gjort gældende, at der ikke er grundlag for at fravige de almindelige regler.

Parterne har i det væsentligste procederet i overensstemmelse hermed.

Rettens begrundelse og afgørelse

Påstand 1

Leverance 1: Website/webshop

Retten finder, at sagsøgerens tilbudsoplæg fremsendt den 27. januar 2016 udgør grundlaget for parternes aftale. Heraf og af den forudgående e-mail-korrespondance fremgår, at parterne havde aftalt levering af en løsning med én hjemmeside på otte forskellige sprog med blandt andet et oversættelses-plugin og et lagerstyringsplugin, alt leveret i to etaper, "sprints". Efter Claus Jarrels e-mail af 1. marts 2016 sammenholdt med sagsøgerens udstedelse af faktura den 2. marts 2016 for første delbetaling lægger retten til grund, at leverancen da blev sat i gang.

Der findes endvidere at være sket levering ved Sarah Agerklints e-mail af den 4. april 2016, hvorved der blev fremsendt loginoplysninger med adgang til et website, hvorefter projektet findes at være gået ind i en testfase, jf. herved Sarah Ager-klints direktiver vedrørende fremgangsmåden ved fremsendelse af "bugreports og changerequest".

Ved Mark Petersens e-mails af 8. og 11. april 2016 sammenholdt med det foran anførte aftalegrundlag, lægger retten til grund, at sagsøgeren da havde indvilliget i at ændre løsningen til en løsning med otte hjemmesider. Der findes herefter i hvert fald senest at være foretaget levering pr. 11. april 2016 af begge etaper, hvor den nye løsning i det hele meldtes klar til, at sagsøgte lagde indhold op. Dette understøttes af Sarah Agerklints e-mail af 14. april 2016, hvorved sagsøgte på ny blev oplyst om, at hjemmesiderne teknisk set kunne "launches", når sagsøgte var klar til det.

I forhold til den foreløbige milestoneplan findes der herefter intet grundlag

for at antage, at der er foretaget for sen levering. Det findes heller ikke godtgjort, at parterne skulle have ændret aftalen således, at der alene skulle leveres tre hjemmesider. Retten lægger herved tillige vægt på e-mails af 12. april 2012 fra Marie-Louise Lyrn og fra Trine Tirsgaard, hvorved sagsøgte findes at have accepteret den leverede løsning. Forholdet støttes tillige af, at Marie-Louise Lyrn den 6. juni 2016 spurgte til de da resterende fem landesider, hvorefter Mark Petersen den 8. juni 2016 (på ny) fremsendte fem links til hjemmesider med bemærkning om, at sagsøgte med fordel kunne begynde at indsætte "content".

Der fremkom i perioden efter den 12. april 2016 en række oplysninger om fejl og ændringsønsker fra sagsøgte. Det fremgår hertil af parternes e-mail-korrespondance fra 2.-10. maj 2016, at sagsøgte da bekræftede, at alle rettelser var foretaget, bortset fra nogle enkelte som afventede oplysninger fra sagsøgte, ligesom man anmodede om de allersidste front-end rettelser, og endvidere at sagsøgte gik "i luften" med to hjemmesider fra 16. maj 2016 og endvidere senest pr. 31. maj 2016 tillige var live med Canada-hjemmesiden.

Herefter finder retten samlet, at der er foretaget rettidig levering, at der er foretaget afhjælpning, og at det skyldes sagsøgtes forhold ved manglende besvarelse af sagsøgerens e-mail af 2. maj 2016 og efterfølgende kopiering af hjemmesiden over på anden server, at eventuelle udestående fejl og mangler ikke er blevet rettet. Retten har herved endvidere lagt vægt på, at sagsøgte såvel den 27. april 2016 som den 2. juni 2016 lovede betaling.

Det af sagsøgte i øvrigt anførte kan ikke føre til noget andet resultat. Det gælder herunder det forhold, at sagsøgte fra den 14. juni 2016 ønskede en anden løsning end aftalt, idet sagsøgte ikke findes at have svaret på sagsøgerens e-mail af 27. juni 2016, om at dette ville koste sagsøgte 2-4 timers merarbejde, ligesom det ikke i øvrigt er godtgjort, at denne løsning, mod sagens skriftlige materiale, på et tidligere tidspunkt har været drøftet eller aftalt mellem parterne.

Leverance 2: WorkPoint og Navision

Retten finder, at den af sagsøgeren udarbejdede kravspecifikation udgør grundlaget for parternes aftale. Retten lægger endvidere til grund, at sagsøgeren, uanset parterne uenighed om, hvorvidt dette var aftalt, i hvert fald efterfølgende har indvilliget i, uden beregning, at opsætte Navision til at håndtere de såkaldte ufravigelige krav, dog bortset fra automatisk bankafstemning.

Efter indholdet af Sarah Agerklints e-mail af 3. juni 2016 findes sagsøgeren at have leveret Navision den 3. juni 2016. WorkPoint findes at være leveret efterfølgende den 1. juli 2016, jf. herved tillige Mark Petersens forklaring om, at begge dele da var frigivet. At der er sket levering, herunder af integrationen mellem Navision og WorkPoint, findes endvidere godtgjort ved forklaringerne afgivet Claus Jarrels, Mark Petersen og Claus Polmann.

Sagsøgte findes heroverfor ikke at have godtgjort, herunder ej heller ved Emilie Fredslund Madsens forklaring, at der ikke er leveret, eller at det leverede lider af væsentlige mangler.

For så vidt angår de ufravigelige krav finder retten, at det mod ordlyden af kravspecifikationen ikke findes at være godtgjort, at der var aftalt "automatisk bankafstemning", jf. herved endvidere Sarah Agerklints e-mail af 1. juli 2016, hvori der henvises til, at det var manuel bankafstemning, der blev vist på workshopen. Endvidere findes den manglende opsætning af de øvrige ufravigelige krav at skyldes sagsøgtes manglende besvarelse af sagsøgerens e-mails af 1. juli og 9. august 2016, jf. herved forklaringerne afgivet af Claus Jarrels, Lasse Thorning Pedersen og Mark Petersen, hvorved sagsøgte tillige afskar sagsøgeren fra at foretage eventuelle yderligere fejlrettelser.

Da sagsøgte ikke findes at have godtgjort at have været afskåret fra at gennemføre syn og skøn som følge af forhold, der skyldes sagsøgeren, og da det af sagsøgte i øvrigt anførte ikke kan føre til noget andet resultat, tager retten herefter sagsøgerens påstand 1 til følge med renter fra sagens anlæg. Det bemærkes herved, at retten ikke finder det tilstrækkeligt godtgjort, at sagsøgere almindelige forretningsbetingelser er tiltrådt af sagsøgte. Betina Ekmanns forklaring, om at sagsøgeren mundtligt har henvist hertil, kan ikke føre til noget andet resultat.

Påstand 2

Efter Mark Petersens forklaring om karakteren og omfanget af den kodning, der er udført for blandt andet at få sagsøgtes design til at kunne det, sagsøgte ønskede, findes sagsøgeren at have ophavsret hertil, jf. ophavsretslovens § 1, stk. 3, jf. § 1, stk. 1. Sagsøgte findes ved at have kopieret hjemmesiden med den dertil hørende kodning at have overtrådt lovens § 2 i hvert fald under udvisning af uagtsomhed, der må betegnes som grov, idet der herved navnlig henses til, at kopiering fandt sted på et tidspunkt, hvor sagsøgte var i en væsentlig betalingsmisligholdelse. Retten finder herefter, at sagsøgte i rimeligt vederlagt og erstatning skønsmæssigt skal betale 50.000 kr. til sagsøgeren.

I sagsomkostninger skal sagsøgte til sagsøgeren betale 80.000 kr., heraf udgør 9.660 kr. erstatning for retsafgift i forhold til det vundne beløb og resten et passende beløb til dækning af sagsøgerens udgift til advokatbistand og udlæg, idet der ikke findes grundlag for at fravige de vejledende takster. Retten har ved fastsættelsen taget hensyn til sagens værdi, forløb og udfald, herunder navnlig at sagen er forhandlet over to retsdage, og at der under forberedelsen opstod tvist vedrørende syn og skøn, hvori sagsøgeren blev givet medhold.

Thi kendes for ret:

Sprout Europe ApS skal inden 14 dage til Rackpeople ApS betale 339.868 kr. inklusiv moms med tillæg af sædvanlig procesrente fra den 25. oktober 2016.

Sprout Europe ApS skal endvidere inden 14 dage til Rackpeople ApS betale 50.000 kr.

Sprout Europe ApS skal endelig inden 14 dage betale sagens omkostninger til Rackpeople ApS med 80.000 kr.

De idømte sagsomkostninger forrentes efter rentelovens § 8 a.

Kim Gabriel

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Københavns Byret, den 18. oktober 2017.

Line Rotbøl Jensen, elev